

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
2. พัฒนาการของอาเซียนสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน
3. ประชาคมอาเซียนกับแนวทางจัดการศึกษา
  - 3.1 นโยบายจากภาครัฐและกระทรวงศึกษาธิการ
  - 3.2 แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
  - 3.3 การจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นอาเซียน
4. การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
  - 4.1 การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน
  - 4.2 คุณภาพของนักเรียน ครู และผู้บริหารไปสู่ประชาคมอาเซียน
  - 4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา
  - 4.4 บทบาทหน้าที่ของครูและผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้
5. การจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นประชาคมอาเซียน
  - 5.1 การบริหารจัดการ
  - 5.2 การจัดการเรียนการสอน
  - 5.3 กิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน
  - 5.4 กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์
6. บริบททั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
  - 6.1 แนวนโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 6.2 แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (ASEAN)

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ซึ่งผู้แทนทั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย นายอาดัมมาลิก (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศอินโดนีเซีย) ตุนอับดุลราซัคบินฮุสเซน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ประเทศ มาเลเซีย) นายนาซีโซรามอส (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศฟิลิปปินส์) นายเอสราซารัตนัม (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสิงคโปร์) และพันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัดคอธมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศไทย)

ในเวลาต่อมาได้มีประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติมได้แก่ บรูไน (เป็นสมาชิกเมื่อ 7 มกราคม 2527) เวียดนาม (วันที่ 28 กรกฎาคม 2538) ลาว เมียนมาร์ (วันที่ 23 กรกฎาคม 2540) และกัมพูชา (วันที่ 30 เมษายน 2542) ตามลำดับ กัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกทำให้อาเซียนมีสมาชิกครบ 10 ประเทศ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อาเซียนก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ (ประภัสสร เทพชาติรี. 2554) การดำเนินงานในช่วงแรกของสมาคมอาเซียนเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างกัน จึงเน้นเรื่องการเมืองและความมั่นคงเป็นหลัก จากนั้นจึงเป็นการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและมุ่งพัฒนาการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

พัฒนาการสำคัญของอาเซียนที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เริ่มจากความพยายามที่จะสร้างกลุ่มเศรษฐกิจภายในอาเซียนขึ้น เพื่อให้อาเซียนสามารถรับมือกับสถานการณ์ระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และกระแสการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอื่น นอกจากนั้นยังมีการพัฒนาความร่วมมือด้านอื่นด้วยได้แก่ การพัฒนาสังคมความมั่นคงทางสังคม วัฒนธรรมและสารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และสิทธิมนุษยชน (เอกราช อมะวัลย์. 2554) สัญลักษณ์ของอาเซียนคือ รูปวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดง ล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน วงข้าว 10 ต้น หมายถึง ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และความมีพลวัติ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง (โรงเรียนอนุบาลปทุมธานี. 2555) ภาษาที่ใช้ในการทำงานของประชาคมอาเซียนคือภาษาอังกฤษ อัตลักษณ์ของประชาคมอาเซียนคือ อาเซียนต้องส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในหมู่ประชาชนของ

ตน เพื่อให้เป้าหมายและคุณค่าร่วมกันของอาเซียนคำขวัญของประชาคมอาเซียนคือ หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม (One Vision, One Identity, One Community) และกำหนดให้วันที่ 8 สิงหาคม เป็นวันอาเซียน (พิชญ เพชรพัชรกุล. 2555)

พัฒนาการของอาเซียนสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเกิดจากแนวคิดแผนปฏิบัติการปฏิญญาและยุทธศาสตร์ตามลำดับต่อไปนี้ (กระทรวงการต่างประเทศ. 2552)

1. วิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. 2563

การที่อาเซียนต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในด้านสังคมเศรษฐกิจและการเมือง อาเซียนจึงต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งพัฒนาการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การลงนามในเอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 ในการประชุม อย่างไม่เป็นทางการของผู้นำรัฐบาลอาเซียนเมื่อเดือนธันวาคม 2540 กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ที่ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการดำเนินการความร่วมมือในอาเซียน ด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความร่วมมือกับภายนอกภูมิภาคโดยตั้งเป้าหมายว่าภายในปี พ.ศ. 2563 อาเซียนจะเป็นวงสมานฉันท์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาย่างมีพลวัต ชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทรและมุ่งปฏิสัมพันธ์กับภายนอก

2. แผนปฏิบัติการฮานอยสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2547

เพื่อให้วิสัยทัศน์ของอาเซียนเกิดขึ้นได้จริงในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 15-16 ธันวาคม พ.ศ. 2541 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ที่ประชุมได้ให้การรับรองแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 หรือแผนปฏิบัติการฮานอยสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2542 - 2547 เพื่อใช้เป็นกรอบความร่วมมือของอาเซียน ในการดำเนินความร่วมมือให้บรรลุเป้าหมาย ของการมีความมั่นคงทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจอย่างเหนียวแน่นเสถียรภาพและประชากรที่มีคุณภาพที่ดี อย่างทั่วถึงตามเป้าหมายของวิสัยทัศน์อาเซียน

3. ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II) หรือ Bali Concord II

จากนั้นในปี พ.ศ. 2546 ที่อาเซียนครบรอบสามทศวรรษในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้มีแนวคิดร่วมกันที่จะปรับระบบการทำงานของอาเซียน ให้มีประสิทธิภาพการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับภารกิจต่าง ๆ และการเป็นประชาคมอาเซียน รวมถึงแนวคิดเรื่องการจัดทำกฎบัตรอาเซียน เพื่อให้อาเซียนมีสภาพเป็นนิติบุคคลจึงได้มีการลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 ที่มีจุดประสงค์ เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2020 โดยประกอบด้วยสามเสาหลักคือประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมและวัฒนธรรมอาเซียน

4. แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (เวียนเทียน) สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2547-2553 (Vientiane Action Programme [VAP])

เพื่อสานต่อแผนปฏิบัติการฮานอยหรือแผนงานฉบับแรกที่หมดวาระในปี พ.ศ. 2547 ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 10 ณ นครเวียงจันทน์ ประเทศลาว ผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์เป็นแผนงานฉบับที่สอง ที่เป็นกลไกในการสานต่อความร่วมมือเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2547-2553 โดยได้กำหนดแนวคิดหลักหรือ Theme ของแผนปฏิบัติการไว้ว่า “สู่ความมั่งคั่งและอุดมู่งหมายร่วมกันในประชาคมอาเซียนที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมีสันติสุขและเอื้ออาทร” (“Towards shared prosperity in an integrated, peaceful and caring ASEAN Community”) VAP จึงเป็นการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน และโครงการของประชาคมอาเซียนที่จะเร่งปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามแนวคิดหลักดังกล่าวโดยยึดสามเสาหลักของอาเซียนในด้านความร่วมมือ ด้านการเมืองและความมั่นคง การรวมตัวทางเศรษฐกิจและความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนบนสามเสาหลักสำคัญ VAP ได้กำหนดแนวคิดและยุทธศาสตร์ในสามเสาหลักของอาเซียนจากแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ปี 2547-2553 ดังนี้

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่มีแนวคิดหลัก ในการส่งเสริมสันติภาพเสถียรภาพประชาธิปไตยและความมั่นคงในภูมิภาค โดยการร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคงอย่างรอบด้านโดยมุ่งยุทธศาสตร์ใน 5 ด้านคือ

- 1.1 พัฒนาการทางด้านเมือง
- 1.2 การเสริมสร้างบรรทัดฐานที่จะมีร่วมกัน
- 1.3 การเสริมสร้างความเข้าใจ
- 1.4 การแก้ปัญหาภายในโดยสันติ
- 1.5 การสร้างสันติภาพและการป้องกันข้อพิพาท

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีแนวคิดหลัก ในการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาโดยการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดขึ้น โดยมุ่งยุทธศาสตร์ 12 ด้านดังนี้

2.1 การรวมตัวของสินค้าและบริการสำคัญแรกเริ่ม 12 รายการใน 4 สาขาเร่งรัด ภายในปี พ.ศ. 2553 คือโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (e ASEAN) ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ การท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศโลจิสติกส์ภายในปี พ.ศ. 2556 และสาขาอื่นภายใน พ.ศ. 2558 ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ไม้ยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มสินค้าเกษตรและการประมง

2.2 เขตการลงทุนอาเซียนโดยส่งเสริมการเปิดเสรีการลงทุนและการอำนวยความสะดวก สะดวกด้านการลงทุน

2.3 การค้าสินค้าโดยมุ่งลดอุปสรรคด้านภาษีการ อำนวยความสะดวกด้านการ เช่น ด้านศุลกากร การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ความร่วมมือด้าน อุตสาหกรรมและการพัฒนาวิทยาศาสตร์

2.4 การค้าบริการ เช่น การเปิดเสรีด้านบริการและการท่องเที่ยว

2.5 ความร่วมมือด้านการเงิน

2.6 การขนส่งทั้งการเคลื่อนย้ายคนและสินค้าอย่างเสรีในหลากหลายรูปแบบ

2.7 โทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างความเชื่อมโยงและมั่นคงใน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.8 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างความ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงการทำให้ประชาชนกินดีอยู่ดี การพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การบริการด้านวิชาการ เพื่อตอบสนองต่อการรวมตัวด้าน เศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ในเชิงธุรกิจและอุตสาหกรรม

2.9 พลังงานโดยเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในอาเซียนโครงการเชื่อมโยงระบบ พลังงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น รวมถึงการอนุรักษ์และการรักษา ความปลอดภัย

2.10 สาขาการเกษตร สินค้าโภคภัณฑ์และป่าไม้ โดยเน้นพัฒนาเทคโนโลยีที่ เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิต และส่งเสริมการค้าทั้งภายในอาเซียน และระหว่างอาเซียนกับประเทศ ภายนอก

2.11 การเสริมสร้างสถาบันของอาเซียนเช่น การกำหนดกลไกการยุติข้อพิพาท การจัดทำข้อมูลสถิติ และเผยแพร่ให้ประเทศสมาชิกรับทราบเป็นต้น

2.12 ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน โดยการสนับสนุนการเชื่อมโยงและส่งเสริมความสอดคล้องของข้อตกลงต่าง ๆ ที่อาเซียนมีกับประเทศคู่ค้าสำคัญรวมถึงการจัดทำความตกลง ด้านเศรษฐกิจกับประเทศที่กำลังมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นต้น

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ที่มีแนวคิดหลักในด้านการทำนุบำรุงมนุษยทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาเซียน โดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลางได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้านดังนี้

3.1 การสร้างสังคมที่มีความเอื้ออาทร โดยเน้นพัฒนาสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น การยกระดับคุณภาพชีวิต การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง การขจัดปัญหาความยากจนปัญหาเด็กสตรีผู้สูงอายุและคนพิการเป็นต้น

3.2 การจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเสริมสร้างขีดความสามารถของรัฐบาล ในการติดตามตรวจสอบแรงงานและดัชนีด้านทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองทางสังคมและระบบการจัดการความเสี่ยงในสังคมเป็นต้น

3.3 การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน โดยการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งการพยายามขจัดปัญหาและการป้องกันการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

3.4 การส่งเสริมอัตลักษณ์โดยสร้างจิตสำนึกความเป็นอาเซียน ผ่านกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษาศิลปะ การส่งเสริมความเข้าใจกันในหมู่ประชาชนอาเซียน และสถานการณ์ของอาเซียนในเวทีนานาชาติ ทั้งบทบาทในเชิงรุกและการปรับปรุงกลไกการติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ

นอกจากสามเสาหลักสำคัญแล้ว แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (VAP) ได้ให้ความสำคัญกับการลดช่องว่างด้านการพัฒนาระหว่างประเทศ เพื่อเร่งรัดกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ต้องการให้อาเซียนสิบประเทศเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว บนพื้นฐานของความเท่าเทียม การไม่เลือกปฏิบัติและการได้รับประโยชน์ร่วมกันโดยปี พ.ศ. 2549 ได้มีการประกาศร่างพิมพ์เขียวกฎบัตรอาเซียน (Declaration on the ASEAN Charter) ที่จะเป็นเครื่องมือในการช่วยขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนและในร่างพิมพ์เขียวดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเร็วขึ้นเป็นภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ทั้งนี้ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 12 ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ที่ประชุมได้เห็นชอบให้ย่นระยะเวลาในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเร็วขึ้นเป็นภายในปี พ.ศ. 2552 (กระทรวงการต่างประเทศ, 2552)

5. กฎบัตรอาเซียน(ASEAN Charter)

จากการที่อาเซียนจะต้องปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งที่ยังมีอยู่ในปัจจุบันและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคตในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 12 ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ผู้นำรัฐบาลอาเซียนได้ให้การรับรองกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เพื่อปรับปรุงการทำงานของอาเซียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นมีกรอบในการทำงานที่ชัดเจนและสามารถปรับตัวตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง

กฎบัตรอาเซียนเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียน ที่วางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรจัดระบบการทำงาน และบริหารกลไกความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ที่ประชุมได้ลงนามในคำประกาศร่วมแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อใช้กำหนดทิศทาง/แผนงานด้านเศรษฐกิจ ในการรวมอาเซียนสิบประเทศ ให้มีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้าการบริการการลงทุน เงินทุนและแรงงานฝีมืออย่างเสรี ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศได้ให้สัตยาบันกฎบัตรอาเซียนกฎบัตรอาเซียน จึงมีผลตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551 (กระทรวงการต่างประเทศ. 2552)

6. ปฏิญญาชะอำ หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552-2558 (Cha-Am HuaHinDeclaration on the Roadmap for an ASEAN Community 2009-2015)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ที่ชะอำ - หัวหินเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2552 (กระทรวงการต่างประเทศ. 2552) ผู้นำรัฐบาลอาเซียนได้ลงนามในแผนงานการจัดตั้งประชาคมตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Blueprint : APSCBlueprint) และแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-CulturalCommunity Blueprint : ASCC Blueprint) พร้อมทั้งได้ประกาศปฏิญญาชะอำ - หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552-2558 (Cha-Am HuaHin Declaration on the Roadmap for an ASEAN Community 2009-2015) ที่ประกอบด้วยสามเสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยยึดแผนงานการจัดตั้งประชาคมทั้งสามด้าน ที่ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบร่วมกันในการดำเนินการเพื่อบ่มบ่มสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (APSC Blueprint) เน้นกระบวนการเสริมสร้างอาเซียนให้เป็น (1) ประชาคมที่มีกฎเกณฑ์ค่านิยมและบรรทัดฐาน

ร่วมกัน (2) ภูมิภาคที่เป็นปีกแผ่นสงบสุข และรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงรอบด้าน และ (3) การมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก มีความพึ่งพาซึ่งกันและกันและมีการบูรณาการร่วมกันมากขึ้นแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เน้นการบูรณาการด้านเศรษฐกิจ 4 ด้านได้แก่

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมที่มีการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการการลงทุนเงินทุนและแรงงานฝีมือ อย่างเสรีด้วยการกำหนดเวลาในการลดหรือยกเลิกอุปสรรคระหว่างกันเป็นระยะ เช่น การลดภาษีสินค้าเหลือศูนย์ การลดหรือเลิกมาตรการที่มีใช้ภายในปี พ.ศ. 2553 เป็นต้น
2. การเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนทั้งในด้านนโยบายการแข่งขัน นโยบายภาษี การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดการด้านทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชยกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงินการขนส่งเทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน)
3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ด้วยการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการลดช่องว่างของระดับการพัฒนาของประเทศ
4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เพื่อความแข็งแกร่งและแข่งขันได้กับภูมิภาคอื่น โดยเน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจ การสร้างเครือข่ายการผลิตและจำหน่าย และการจัดทำเขตการค้าเสรีประเทศคู่เจรจา แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCCBlueprint) เน้นให้ประชาชนอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับโอกาสและเข้าถึงการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคมประกอบด้วยความร่วมมือ 6 ด้านได้แก่

- 4.1 การพัฒนามนุษย์
- 4.2 คุ้มครองและสวัสดิการสังคมด้วยการลดความยากจน ส่งเสริมการคุ้มครองและสวัสดิการสังคมสภาพแวดล้อม
- 4.3 สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม
- 4.4 ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
- 4.5 การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน
- 4.6 การลดช่องว่างทางการพัฒนา

นอกจากนี้ผู้นำอาเซียนได้รับรองแผนงานข้อริเริ่ม เพื่อการรวมตัวของอาเซียนฉบับที่สอง พ.ศ. 2552-2558 (Initiative for ASEAN Integration [IAI] Work Plan 2 2009-2015) ซึ่งแผนงานดังกล่าวนี้ นับเป็นแผนปฏิบัติการฉบับที่สามนับจากแผนปฏิบัติการฮานอย (พ.ศ. 2542 - 2547) และแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (พ.ศ. 2547-2553) ที่จะหมดวาระในปี พ.ศ. 2553 โดย

เน้นการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาขีดความสามารถการฝึกอบรมและการจัดทำแผน (Master Plan) ของกลุ่มประเทศ (CLMV) : Cambodia, Laos, Myanmar and Vietnam) กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาของประเทศและส่งเสริมการรวมตัวในอาเซียน เช่นการเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษให้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนในกลุ่มประเทศ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์และเวียดนาม (CLMV) การส่งเสริมให้บุคลากรจากสำนักงานอาเซียน แห่งชาติหรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาเซียน จากกลุ่มประเทศนี้เข้ามาร่วมปฏิบัติงานใน สำนักเลขาธิการอาเซียน การจัดอบรมถึงการอบรมเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาดัชนีชี้ วัดความก้าวหน้าของกลุ่มประเทศ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์และเวียดนาม (CLMV) ในการลด ช่องว่างการพัฒนา

ประชาคมอาเซียนกับแนวทางการจัดการศึกษา

1. นโยบายจากภาครัฐและกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 นโยบายจากภาครัฐ

นโยบายจากทางภาครัฐโดย นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลง นโยบายของรัฐบาลต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ อาคารรัฐสภา เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2554 (สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 10. 2555) ซึ่งนโยบายด้านสังคมและ คุณภาพชีวิต นโยบายด้านการศึกษาได้กำหนดไว้ 7 ประการดังนี้

1.1.1 การเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของ สังคมไทยประกอบด้วย การยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีโครงการดำร่า แห่งชาติที่บรรจุความรู้ที่ก้าวหน้า และได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น จัดให้มีระบบการจัดการ ความรู้ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียม มาตรฐานสากล บนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาทุกระดับชั้น โดยวัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ ขจัดความไม่รู้หนังสือให้ สิ้นไปจากสังคมไทย จัดให้มีครูดีที่เพียงพอในทุกห้องเรียน ให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาที่ มีคุณภาพสูงในทุกพื้นที่ พัฒนามหาวิทยาลัยให้เข้าสู่ระดับโลก พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมี ความรู้คู่คุณธรรม มุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก รวมทั้งสร้างความตระหนักในสิทธิและ หน้าที่ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษาเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้เสร็จสมบูรณ์ โดยเริ่ม จากพื้นที่ที่มีความพร้อม

1.1.2 การสร้างโอกาสทางการศึกษาจะกระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรม ให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่มซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกาย และการเรียนรู้รวมทั้งชนกลุ่มน้อย โดยส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิด ให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพทั้งแม่และเด็ก สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษา สำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเช่นกลุ่มแม่บ้านจัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษาและการเทียบโอนเพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา นอกจากนี้จะดำเนินการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาชั้นสูง โดยการจัดให้มี “โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต” โดยให้ผู้กู้เริ่มใช้คืนต่อเมื่อมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวได้ พักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนการชำระหนี้ เป็นระบบที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อทุกระดับให้เอื้อต่อการกระจายโอกาสโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะจัดให้มีระบบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมดำเนิน “โครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน” เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้ไปเรียนต่อต่างประเทศ จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต

1.1.3 ปฏิรูปครูยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง โดยปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครูพัฒนาระบบความก้าวหน้าของครู โดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์ที่อิงขีดความสามารถและวัดสัมฤทธิ์ผลของการจัดการศึกษาเป็นหลักจัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง แก้ปัญหาหนี้สินครู โดยการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ตามนโยบายแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนของรัฐบาล พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครูขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษา

1.1.4 การจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสมและสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที โดยความร่วมมือระหว่างแหล่งสร้างงานกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมด้านอาชีวศึกษา เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาและประชาชนสามารถเรียนรู้หรือหาประสบการณ์ก่อนไปประกอบอาชีพ โดยให้สถาบันอาชีวศึกษาดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพ รวมทั้งจัดให้มีศูนย์ซ่อมประจำชุมชน เพื่อฝึกฝนช่างฝีมือและการสร้างทักษะ ในการให้บริการแก่

ประชาชน ทั้งนี้จะดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนอย่างจริงจัง เพื่อจะเป็นการส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและสามารถมีรายได้สูงตามความสามารถ

1.1.5 การเร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ให้ทัดเทียมกับนานาชาติโดยใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษา จัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนรู้ให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษาพัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียน โดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง ปรับปรุงห้องเรียนนำร่องให้ได้มาตรฐาน ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งการเร่งดำเนินการให้ “กองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” สามารถดำเนินการตามภารกิจได้

1.1.6 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก ระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติเพื่อสร้างทุนทางปัญญา และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจ ฐานนวัตกรรม จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติ โดยเน้นความสัมพันธ์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ระหว่างองค์กรบริหารงานวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา

1.1.7 เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ รับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพและการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

2. แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 10. 2555) (1) โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถพัฒนาสมองสร้างจินตนาการและได้รับการดูแลอย่างรอบด้าน ประหนึ่งลูกหลานในครอบครัว (2) โดยดูแลครูคุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาดังญาติพี่น้อง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถและมีความก้าวหน้าใน

วิชาชีพ (3) โดยบริหารจัดการทุกระดับอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่มีการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กระทรวงศึกษาธิการมีแผนพัฒนาการศึกษาในช่วงปีพุทธศักราช 2555 – 2558 ด้วยยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษา 7 ประการดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือนักเรียนเป็นศูนย์กลางมี 11 ชุดโครงการดังนี้

1.1 ชุดโครงการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา

1.2 ชุดโครงการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาการวิเคราะห์และมองภาพรวม ยกเลิกการสอนแบบท่องจำและมุ่งสู่กระบวนการทัศน์ใหม่โดยการจัดบริการทางการศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Education)

1.3 ชุดโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเริ่มต้นที่ภาษาอังกฤษและภาษาจีน

1.4 ชุดโครงการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท

1.5 ชุดโครงการจัดให้มีครูดีและครูสอนภาษาให้เพียงพอในทุกห้องเรียน

1.6 ชุดโครงการจัดให้โรงเรียนมีคุณภาพใกล้เคียงกันทั้งในเมืองและชนบท

1.7 ชุดโครงการจัดให้มีสถาบันอาชีวศึกษาที่สามารถค้นหาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในทุกพื้นที่

1.8 ชุดโครงการพัฒนานักศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา ให้เป็นมืออาชีพที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

1.9 ชุดโครงการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม

1.10 ชุดโครงการปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษา

1.11 ชุดโครงการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมมี 8 ชุดโครงการดังนี้

2.1 ชุดโครงการกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบท

2.2 ชุดโครงการทุนการศึกษาสานฝันนักเรียนไทยไปเรียนต่างประเทศ “หนึ่งอำเภอหนึ่งทุน”

2.3 ชุดโครงการสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวัยอย่างมีคุณภาพ

2.4 ชุดโครงการส่งเสริมการพัฒนาาระบบสุขอนามัยในโรงเรียน “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งพยาบาล”

2.5 ชุดโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ สร้างห้องการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เพื่อสร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-based Society)

2.6 ชุดโครงการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

2.7 ชุดโครงการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนไทยที่ไม่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งเข้าเรียนเพิ่มเติมในระบบหรือนอกระบบให้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ภายใน 1 ปี เพื่อให้ทันโลกและทันลูกหลาน

2.8 ชุดโครงการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทและสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปฏิรูปครูเพื่อยกฐานะครูและวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงมี 4 ชุดโครงการ ดังนี้

3.1 ชุดโครงการปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู

3.2 ชุดโครงการพัฒนาระบบความก้าวหน้าของครู

3.3 ชุดโครงการจัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมครูอย่างเข้มข้น ให้มีคุณภาพโดยมุ่งให้ครูเป็นผู้สนับสนุนชี้แนะแนวทางให้กับนักเรียน (Facilitator)

3.4 ชุดโครงการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้สร้างโอกาสให้แก่ครู

4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพมี 7 ชุดโครงการ ดังนี้

4.1 ชุดโครงการจัดระบบการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม เช่น โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix-it center)

4.2 ชุดโครงการเรียนก่อนผ่อนทีหลัง สงคืนเมื่อมีรายได้ (Income contingency Loan Program)

4.3 ชุดโครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

4.4 ชุดโครงการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน “กองทุนตั้งตัวได้”

4.5 ชุดโครงการสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที โดยความช่วยเหลือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา “เรียนจบพบงาน”

4.6 ชุดโครงการจัดศูนย์ฝึกอาชีพในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะให้ตรงกับตลาดแรงงานและบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่

4.7 ชุดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การศึกษาทัดเทียมกับนานาชาติมี 3 ชุดโครงการ ดังนี้

5.1 ชุดโครงการจัดให้มีระบบจัดการความรู้รองรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อการศึกษา อาทิ แหล่งข้อมูลกลางที่เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

5.2 ชุดโครงการพัฒนาครูเพื่อให้มีความรู้ทักษะสามารถ จัดการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต)

5.3 ชุดโครงการข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงทางการศึกษาและอินเทอร์เน็ตไร้สาย

6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 การสนับสนุนการพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติมี 3 ชุดโครงการ ดังนี้

6.1 ชุดโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งผลิตนักศึกษาสู่การเป็นพลเมืองโลกที่ทันสมัย มีทักษะหลากหลายและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

6.2 ชุดโครงการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของนักศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสของนักศึกษาให้มีคุณภาพระดับโลก

6.3 ชุดโครงการสนับสนุนงานวิจัยทางการศึกษา

7. ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนมี 2 ชุดโครงการ ดังนี้

7.1 ชุดโครงการสร้างความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

7.2 ชุดโครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษากับภาคเอกชน เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ ตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 10. 2555)

3. การจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นอาเซียน

ด้านการจัดการศึกษานั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญ กับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนดังนี้ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) นั้นเป็นการสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองของทั้งสิบประเทศสมาชิกอาเซียน อยู่ร่วมกันอย่างฉันมิตรในครอบครัวเดียวกัน หรือเป็นเพื่อนร่วม

ชุมชนคนหมู่บ้านเดียวกันอาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค อำนวยความสะดวก สันติภาพเสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมืองสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางด้าน เศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมการกินดีอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาค และ ผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลัง ต่อรองในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยจาก ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระหว่างรัฐสมาชิกอันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์และเอื้อต่อ ความร่วมมือระหว่างกัน ทำให้สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เปลี่ยนผ่านจากสภาวะ แห่งความตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็น มาสู่ความมีเสถียรภาพความมั่นคงและ ความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินงาน โครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและ ศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียนจำนวน 68 โรงเรียนแบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบได้แก่

1. โรงเรียน Sister School จำนวน 30 โรงเรียน

2. โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 โรงเรียน

3. ASEAN Focus School จำนวน 14 โรงเรียน

ทั้งนี้มีโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายมากกว่า 500 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2554) โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ ประชาคมอาเซียน และจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโรงเรียนได้จัดกิจกรรมหลากหลาย เช่นการเรียนรู้ผ่านสื่อ อุปกรณ์รูปภาพ วีดิทัศน์ นิทรรศการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน ในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อ ICT (Information Communication Technology) ซึ่งกิจกรรมที่กล่าวมาเป็นการออกแบบและจัดประสบการณ์ให้ โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียน ที่เป็นศูนย์อาเซียนและโรงเรียนเครือข่ายได้ลงมือ ปฏิบัติจริงซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงและมี กิจกรรมค่ายสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างความตระหนักเรื่องประชาคมอาเซียน

การดำเนินการตามแนวคิดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนควรเน้นการผสมผสานแนวคิด ดังกล่าวเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาให้การทำงานทั้งหมดเป็นการทำงานปกติ (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554) กล่าวคือจัดเป็น 1 รายวิชาพื้นฐาน 2 รายวิชาเพิ่มเติมและ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยเป็นการประกันผลได้ว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ขณะเดียวกันก็เป็นการเตรียมการให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะกระบวนการและเจตคติค่านิยมของพลเมืองไทย ที่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถอยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่างดี

สำหรับโรงเรียน Sister School และ Buffer School อาจมีการพัฒนาที่ผู้เรียนใน ส่วนการเตรียมการสู่ประชาคมอาเซียน ที่มีความเข้มข้นในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารซึ่งเป็นภาษาของอาเซียน เรื่องของการใช้ภาษาต่างประเทศที่สอง ที่เป็นภาษาเพื่อนบ้าน รวมไปถึงจนถึงการศึกษาเพื่อความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีระบบการสื่อสารที่เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) ในการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนอื่น ๆ ในประเทศในอาเซียน

การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการนำแนวคิดหรือหลักการในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ที่เอื้อต่อการเป็นพลเมืองอาเซียน ทั้งในด้านความรู้ทักษะ/กระบวนการเจตคติและค่านิยมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2552) ทั้งนี้สามารถดำเนินการได้หลายแนวทางคือ (1) จัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาเซียนระบุอย่างชัดเจนในสาระประวัติศาสตร์ (มาตรฐานส 4.2 ตัวชี้วัดข้อ 1 และ 2) ดังนี้ข้อ 1 อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และข้อ 2 ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2) จัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ โดยอาจใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นแกนบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หรือนำประเด็นเกี่ยวกับอาเซียนสอดแทรกในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (3) อาจกำหนดสาระเกี่ยวกับอาเซียนเป็นรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน(4) จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ (5) จัดเป็นกิจกรรมเสริมในสถานศึกษา

ทั้งนี้โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน ตลอดจน จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ปัจจุบันของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ

3.1 การศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน สามารถจัดได้หลากหลายลักษณะที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น แต่ก่อนที่ผู้สอนหรือสถานศึกษาพิจารณาเลือกจัดการเรียนรู้ในลักษณะใด จำเป็นที่จะต้องศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียน

จากเอกสารสำคัญของอาเซียน รวมทั้งการวิเคราะห์สาระที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ดังนี้

3.1.1 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับอาเซียนที่ปรากฏในเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นว่ากฎบัตรอาเซียน แผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน สาระสำคัญการประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นต้น เพื่อนำไปวิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

3.1.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประกอบกับการวิเคราะห์หลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อกำหนดรูปแบบและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าวและเพื่อให้การพิจารณาวางแผนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา และครูผู้สอนสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดำเนินการโดยโรงเรียนนำหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้จัดทำไว้แล้วมาวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน

การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

1. การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียน ให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการและเจตคติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2555 : 5) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการจัดประชุมโต๊ะกลมและประชาพิจารณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมการและดำเนินการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของมหาลัยและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถานทูต มหาวิทยาลัยภาครัฐและเอกชน ในการร่วมกำหนดคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2555 : 7) ได้กำหนดคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียนเป็นลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้

1.1 มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

1.2 มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

2.1 ทักษะพื้นฐาน

2.1.1 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 2 ภาษา)

2.1.2 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

2.1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

2.1.4 มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2.2 ทักษะพลเมือง /ความรับผิดชอบ ทางสังคม

2.2.1 เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.2.2 มีภาวะผู้นำ

2.2.3 เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

2.3 ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน

2.3.1 เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

2.3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.3.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์ห่ออย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง

2.3.4 มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง

3. ด้านเจตคติ

3.1 มีความภูมิใจในความเป็นไทย /ความเป็นอาเซียน

3.2 ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาชนอาเซียน

3.3 มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน

3.4 มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม

3.5 ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา

3.6 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จีน ครอบและฮิลลารี เลตส์ (2554) กล่าวไว้ว่า ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคโลกาภิวัตน์ อย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาเยาวชนให้เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศต่างแข่งขันกันพัฒนาเยาวชนของตนอย่างถึงที่สุด หากย้อนถึงประเทศไทยเราคงถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องมองคุณลักษณะ 10 ประการของเด็กไทย ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเด็กจะเป็นผู้นำทางชีวิตตนเองได้ถ้ามีคุณลักษณะดังนี้

1. การพึ่งตนเองได้
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง

3. การตัดสินใจด้วยตนเอง
4. การรู้จักตนเอง
5. การเคารพตนเอง
6. การควบคุมตนเอง
7. การยับยั้งชั่งใจตนเอง
8. แรงจูงใจในตนเอง
9. การยืนหยัดด้วยตนเอง
10. การมีวินัยในตนเอง

สุมนา พุ่มประพาฬ (2553 : 30) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการจัดการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งรูปแบบการบริหารที่จะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือการพัฒนาในรูปแบบการบริหารแบบ CHS – OK ของโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี ซึ่งการพัฒนาแบบนี้จะทำให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 มิติที่เรียกว่า เพชรสร้อยดี 4 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1

1. เป็นคนดี
2. มีความสามารถ
3. มีความสุข

มิติที่ 2

1. มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อ
2. เมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ สุจริต
3. ใช้ทรัพย์สินอย่างประหยัด
4. ยึดมั่นในประเพณีวัฒนธรรม

มิติที่ 3

1. มีคุณธรรม จริยธรรม
2. มีสุขนิสัย สุขภาพกาย
3. มีสุนทรียภาพ
4. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
5. มีความรู้และทักษะที่จำเป็น
6. มีทักษะในการแสวงหาความรู้
7. มีทักษะในการทำงาน

มิติที่ 4

1. รู้ทัน รู้นำโลก
2. รู้ชำนาญ เชี่ยวชาญปฏิบัติ
3. รวมพลังสร้างสรรค์สังคม
4. รักษาความเป็นไทยใฝ่สันติ

2. คุณภาพของนักเรียน ครู และผู้บริหารไปสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 8-11) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ต้องมีตัวชี้วัดความสำเร็จ ทั้งคุณภาพเด็ก คุณภาพครู และคุณภาพผู้บริหาร เพื่อใช้ประเมินความสำเร็จดังนี้

1. ตัวชี้วัดคุณภาพนักเรียน

1.1 ด้านความรู้คุณลักษณะของผู้เรียน

1.1.1 มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน

1) ด้านการเมือง ได้แก่ ระบอบการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สิทธิเด็ก/สิทธิมนุษยชน กฎหมายระหว่างประเทศ

2) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ระบบเงินตราของประเทศในกลุ่มอาเซียน ระบบเศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิต แรงงาน การค้าเสรี ข้อตกลงทางการค้า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา การแต่งกาย สาธารณสุข สภาพทางภูมิศาสตร์ เอกลักษณ์ไทย บุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์

1.1.2 มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน ได้แก่

1) ความหมาย ความสำคัญ

2) สาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน

2.1) เป้าหมายและหลักการ

2.2) องค์กรอาเซียน

2.3) องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

2.4) กระบวนการตัดสินใจ

2.5) การระงับข้อพิพาท

2.6) อัตลักษณ์ สัญลักษณ์

2.7) ความสัมพันธ์กับภายนอก

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการคุณลักษณะของผู้เรียน

1.2.1 ทักษะพื้นฐาน

1) สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศในอาเซียนอีกอย่าง 1 ภาษา)

2) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

3) มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

4) มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

1.2.2 ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบต่อสังคม

1) เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2) มีภาวะผู้นำ

3) เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

1.2.3 ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน

1) เห็นคุณค่าการเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน (สิทธิเด็ก/สิทธิมนุษยชน)

2) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลมีวิถีคิดอย่าง

ถูกต้อง

4) มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง (การวางแผน การ

ดำเนินการตามแผน ประเมินผล)

1.3. ด้านเจตคติของนักเรียน

1.3.1 ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน

1) มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน

2) มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน

3) ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน

4) มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล (การวางธรรม

ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม) สันติวิธี/สันติธรรม

2. ตัวชี้วัดคุณภาพครู

2.1 ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.2 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

2.3 ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการ

เรียนรู้

2.4 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและ

ประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)

2.5 ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้

2.6 ครูสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศและในกลุ่มประชาคมอาเซียน

2.7 ครูใช้การวิจัย สืบ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ตัวชี้วัดคุณภาพผู้บริหาร

3.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

3.2 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะในการใช้ ICT

3.4 ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานภาคีเครือข่าย เพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (เช่น โรงเรียนองค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ ฯลฯ)

3.5 ผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

3.6 ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในหลักสูตรสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 19-22) ได้กำหนดการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการออกแบบหลักสูตรที่ยึดมาตรฐานการเรียนรู้และองค์ประกอบอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ และมีการปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็มีการสอนแทรกแนวคิดสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในด้านการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เข้าไปด้วยซึ่งสามารถดำเนินได้หลายลักษณะ ดังนี้

3.1 การจัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน โดยการบูรณาการหรือสอดแทรกแนวคิดการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งนี้สามารถสอดแทรกใน 2 ลักษณะ คือ

3.2 การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.3 การบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นบูรณาการ

3.4 การจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งรายละเอียดในการจัดทำดำเนินการจัดการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เป็นดังนี้

3.5 การจัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน

การจัดเป็นรายวิชาพื้นฐานนั้น เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้แกนกลางไว้แล้ว ในบางมาตรฐานการเรียนรู้ อาจเกี่ยวข้องกับอาเซียนโดยตรง ในบางมาตรฐานการเรียนรู้แม้ไม่เกี่ยวข้องแต่ก็สามารถบูรณาการ หรือสอดแทรกเรื่องเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนได้ ทั้งที่เป็นเนื้อหาสาระ ทักษะ/กระบวนการ หรือ เจตคติค่านิยม ซึ่งในหลักสูตรสถานศึกษาสามารถกำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้าง รายวิชาก่อนที่จะจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ และดำเนินการจัดการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งจัดทำเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การจัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม การดำเนินการประกอบไปด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา การกำหนด โครงสร้างรายวิชา การบูรณาการอาเซียนในสาระการเรียนรู้ และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับ ดังนี้

1.1 การกำหนดโครงสร้างรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โดยนำมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ที่ได้วิเคราะห์ตามข้อ 1.1 มาจัดทำโครงสร้างรายวิชา แสดงหน่วยการเรียนรู้บูรณาการอาเซียนโดยเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ในชั้นต่าง ๆ ที่สามารถนำไปสอดแทรกได้

1.2 การจัดทำผังความคิดนำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดในข้อ 1.1 มาจัดทำผัง มโนทัศน์ หรือผังความคิดของแต่ละหน่วย

1.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) นำ หน่วยการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยที่กำหนดไว้ ตามผังความคิดมาออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ โดยกำหนดเป้าหมายจากมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จัดทำเป็นสาระสำคัญ (1) และกำหนด ชิ้นงาน/ภาระงาน (2) เพื่อให้บรรลุสาระสำคัญ แล้วออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (3) ตั้งคำถามที่ ทำทาย (4) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดต่อไป

บุญชม ศรีสะอาดและสุริทอง ศรีสะอาด (2554 : 15) กล่าวว่าไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวไว้ในหลายมาตรา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 14-34) ว่าการจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ดีนั้นจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (มาตรา 24 ข้อ 5) โดยให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 30) รัฐต้องมีการส่งเสริมวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่ คุ่มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของเด็กไทย (มาตรา 67)

4. บทบาทหน้าที่ของครูและผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้

4.1 บทบาทของครูบทบาทครูในการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานของตำแหน่งครู (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545)

4.1.1 จัดการเรียนการสอนการประเมินผู้เรียนและการส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย

4.1.2 พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพผู้เรียน

4.1.3 เข้าใจสาระของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

4.1.4 ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

4.1.5 เอาใจใส่ดูแลแนะแนวแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้

4.1.6 ส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้

4.1.7 สร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน สถาบันหรือแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติตามมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยัง คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรงใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้บริหารมีบทบาทดังนี้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545)

4.2.1 วางแผนกำหนดหน้าที่และวิธีดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา

4.2.2 กำกับติดตามและนิเทศการเรียนการสอน

4.2.3 สนับสนุนให้ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรและจัดกระบวนการเรียนรู้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

4.2.4 จัดบริการแหล่งเรียนรู้และสื่อทางการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

4.2.5 จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

4.3 การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียน
 การเตรียมความพร้อมในด้านครูและผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนนั้น
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพด้านการจัดการเรียนรู้
 ของครูและผู้บริหารในประชาคมอาเซียนมี ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
 2554)

4.3.1 ตัวชี้วัดคุณภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในประชาคมอาเซียน
 ตัวชี้วัดคุณภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในประชาคมอาเซียนมีทั้งสิ้น 7 ตัวชี้วัด ได้แก่

- 1) ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- 2) ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
- 3) ครูใช้หนังสือตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้
- 4) ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้การวัดและการประเมินผลและการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์
- 5) ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้
- 6) ครูสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศและในกลุ่มประชาคมอาเซียน
- 7) ครูใช้การวิจัยสื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

4.3.2 ตัวชี้วัดคุณภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารในประชาคมอาเซียน
 ตัวชี้วัดคุณภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารในประชาคมอาเซียนมีทั้งสิ้น 6 ตัวชี้วัด ได้แก่

- 1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
- 2) ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะทางด้านการใช้ ICT
- 4) ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
- 5) ผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน
- 6) ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน

สรุปได้ว่ารัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยได้กำหนดแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ เน้นถึงความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน ในด้านการเมืองความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมรวมถึงการเน้น ด้านการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558

การจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

1. การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้บรรลุเป้าหมาย ในการพัฒนาเด็กไทยให้มีศักยภาพ และคุณลักษณะที่จะดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุขหน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับตลอดจนทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องร่วมมือกัน

1.1 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

1.1.1 แนวทางการบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตาม ประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนบรรลุเป้าหมายดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์โครงการและกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
- 2) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์
- 3) ประชุม/อบรม/ชี้แจง/สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ครูและผู้เกี่ยวข้อง
- 4) สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในการดำเนินงาน
- 5) พัฒนาสื่อสำหรับสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 6) เสริมสร้างความตระหนักความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- 7) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย เช่นการประกวดการแข่งขันการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนนักเรียน เป็นต้น

8) ส่งเสริมสนับสนุนให้จัดตั้งองค์กรดำเนินงานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่นสมาคม/ชมรมครูอาเซียน

9) กำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

10) ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย

1.1.2 แนวทางการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา การบริหารจัดการ พัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์สถานศึกษา ควรมีแนวทางการบริหารจัดการดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ผู้อำนวยการสถานศึกษาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) ประชุมคณะกรรมการสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการดำเนินงานตลอดแนวพร้อมวางแผนกำหนดกิจกรรม และปฏิทินการดำเนินงาน

3) ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เช่น งบประมาณบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ เอกสาร เป็นต้น

4) วางแผนพัฒนาครูผู้บริหารบุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

5) จัดตั้งเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ที่มีผู้เกี่ยวข้องเช่นผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดปลัดจังหวัด ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนฝ่ายความมั่นคง ผู้แทนฝ่ายวัฒนธรรมผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

6) กำหนดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเป็นประจำทุกปี การศึกษาในช่วงวันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคมของทุกปี) หรือช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยกำหนดให้มีกิจกรรมประกวดแข่งขันอันแสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

7) ส่งเสริมสนับสนุนให้จัดตั้งองค์กรดำเนินงานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่นสมาคม/ชมรมครูอาเซียน

8) กำหนดให้มีการวางแผนการนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบและรายงานการดำเนินงาน

9) ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย

1.1.3 แนวทางการบริหารจัดการของสถานศึกษา การบริหารจัดการ พัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้บรรลุเป้าหมาย สถานศึกษาควรมีแนวทางทางการดำเนินงานและจัดการดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และผู้แทนจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

2) ประชุมคณะกรรมการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการดำเนินงานตลอดแนวพร้อมวางแผน กำหนดกิจกรรมและปฏิทินการดำเนินงาน

3) ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานเช่นงบประมาณบุคลากร วัสดุครุภัณฑ์เอกสาร เป็นต้น

4) วางแผนพัฒนาบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) จัดตั้งเครือข่ายในสถานศึกษามีผู้เกี่ยวข้อง เช่น นายอำเภอ ผู้แทนฝ่ายวัฒนธรรมผู้แทนสำนักงานเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

6) กำหนดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเป็นประจำทุกปี โดยกำหนดให้มีกิจกรรมประกวดแข่งขันอันแสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

7) กำหนดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

8) สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เป็นสมาชิกสมาคม/ชมรมครูอาเซียนทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

9) มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย

1.1.4 แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนของหน่วยงานองค์กรเครือข่ายอื่น ๆ

1) จัดทำโครงการผู้นำเยาวชนอาเซียนในเชิงวิชาการสันทนา การวัฒนธรรมและให้ผู้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้

2) บูรณาการขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ในการดำเนินชีวิตเพื่อเสริมสร้างพลังแก่เยาวชนอาเซียน

3) สร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันด้วยการจัดตั้งเครือข่ายเยาวชนอาเซียน พัฒนาเครือข่ายผู้นำเยาวชนอาเซียน ให้มีความแข็งแกร่งระดับภูมิภาคในด้านต่าง ๆ (ประเพณี วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม) ด้วยการให้องค์กรของรัฐภาคเอกชนและหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วม

4) ใช้ศิลปวัฒนธรรม และสื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน

5) ส่งเสริมภาวะผู้นำเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนควบคู่ไปกับ การส่งเสริมมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างกันในภูมิภาค

6) ส่งเสริมให้เยาวชนแบ่งปันความคิดและเป้าหมายร่วมกัน ด้วยการสร้างเครือข่ายและนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ความเข้าใจร่วมกัน ภายใต้การสนับสนุนขององค์กรภาครัฐและเอกชน

7) จัดทำโครงการเสียงจากเยาวชนอาเซียนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ข้อเสนอของเยาวชนอาเซียนเป็นรูปธรรม ได้แก่ โครงการอาสาสมัครสอนหนังสือแก่เยาวชนด้อยโอกาส โดยจัดตั้งเครือข่ายยุวทูตด้านการศึกษาในอาเซียน เพื่อสนับสนุนพลังของเยาวชนในการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิต

8) จัดตั้งชมรมวัฒนธรรมอาเซียนในสถานศึกษา เพื่อเผยแพร่กิจกรรมและวัฒนธรรมที่หลากหลายของภูมิภาค

9) มีเว็บไซต์เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างเยาวชนอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและเครือข่ายของเยาวชนอาเซียน การนิเทศภายในติดตามการประเมินผลการดำเนินงาน

10) การดำเนินการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนจะประสบความสำเร็จและบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากจะใช้การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้ว การนิเทศติดตามประเมินผล เป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้เกี่ยวข้องของทุกภาคส่วนต้องรวมพลังกัน ให้การส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศติดตามและประเมินผล ให้มีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเน้นการนิเทศที่เป็นกัลยาณมิตร ผู้นิเทศเป็นผู้ให้คำปรึกษาและพี่เลี้ยงแก่สถานศึกษาและครูผู้สอน กรอบการนิเทศติดตามและประเมินผลเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย กำหนดกรอบการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลในด้านการบริหารจัดการศึกษา : การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้กำหนดขอบเขตภารกิจการบริหาร และการจัดการศึกษาไว้ 4 ด้าน

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32) คือ

10.1) ด้านวิชาการ

10.2) ด้านงบประมาณ

10.3) ด้านการบริหารงานบุคคล

10.4) ด้านการบริหารทั่วไป

ด้านวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารการจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินไปได้โดยอิสระ เกิดความรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดงานด้านวิชาการ ดังนี้

1. กลุ่มงานหลักสูตรและการสอน ได้แก่ หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรระดับและหมวดวิชาการสอน สอบ วัดผลประเมินผล สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา บริการเอกสาร หลักสูตรพิเศษ
2. กลุ่มงานนิเทศการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการสอน ได้แก่ นิเทศและพัฒนาระบบการเรียนการสอน การวิจัยการสอน การศึกษากับชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. กลุ่มงานกิจการและกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจการนักเรียนและสวัสดิการแนะแนวทุนการศึกษา กิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. กลุ่มงานสื่อ ห้องสมุดและเทคโนโลยีการศึกษา ได้แก่ งานสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ สื่อผสม ห้องสมุดสถานศึกษา งานเอกสารและสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา บริการไอทีสื่อการเรียนการสอน (ถ้ามี)
5. กลุ่มงานวัดผลประเมินผลและมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ระบบระเบียบ และทะเบียนนักเรียน การวัดผล การเทียบโอนและคลังข้อสอบ
6. กลุ่มงานพัฒนาวิชาชีพครู ได้แก่ งานวิจัยการเรียนการสอน งานพัฒนาวิชาชีพครู
7. กลุ่มงานการศึกษานอกระบบ ได้แก่ การศึกษาตามอัธยาศัย และบริการทางวิชาการของสถานศึกษา (ถ้ามี) กลุ่มงานวิชาการกับชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ถ้ามี) กลุ่มงานโครงการพิเศษทางวิชาการของสถานศึกษา (ถ้ามี)

หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริงโดยมีครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษา ให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชน สังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สามารถสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาศึกษา

ด้านงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัวโปร่งใสและตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณ แบบมุ่งผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดงานด้านงบประมาณไว้ดังนี้

1. กลุ่มงานนโยบายและแผน
  - 1.1 นโยบายแผนโครงการ
  - 1.2 สารสนเทศและระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร
  - 1.3 การติดตามและการรายงาน
2. กลุ่มงานการงบประมาณ
  - 2.1 การจัดสรรงบประมาณ
  - 2.2 การติดตามและรายงานการงบประมาณ
3. การจัดหารายได้และสถานศึกษา
  - 3.1 การจัดหารายได้
  - 3.2 การบริหารกองทุนสถานศึกษา
4. กลุ่มงานบริหารทรัพย์สินและผลประโยชน์ (ถ้ามี)
  - 4.1 การบริหารทรัพย์สินและผลประโยชน์
  - 4.2 การประกอบกิจการพิเศษ และการลงทุน (ถ้ามี)

หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรัฐจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคล สำหรับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถานศึกษา ของรัฐ เอกชนอย่างเท่าเทียมกัน และจัดสรรเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนที่มีลักษณะพิเศษตามความจำเป็น

2. มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของระบบการจัดการงบประมาณ โดยให้เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัวควบคู่กับความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

3. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณ ให้เป็นวงเงินรวมแก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

4. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณ ตามมาตรการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน คือ

- 4.1 การวางแผนงบประมาณ
- 4.2 การคำนวณต้นทุนการผลิต
- 4.3 การจัดระบบการจัดหาพัสดุ
- 4.4 การบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ
- 4.5 การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน
- 4.6 การบริหารสินทรัพย์
- 4.7 การตรวจสอบภายใน

5. มุ่งส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินจากส่วนของสังคม ใช้เพื่อการจัดและการพัฒนาการศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญมุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดงานด้านการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้

1. กลุ่มงานการวางแผนกำลังคน สรรหาคัดเลือก
2. กลุ่มงานบรรจุแต่งตั้ง และระบบทะเบียนบุคคล
3. กลุ่มงานประเมินการพัฒนาบุคคลและงานวิจัย
4. กลุ่มงานสวัสดิการและกองทุนบุคลากร

หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักบริหาร เพื่อให้เกิดการพัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่อง
2. ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด
3. ยึดหลักธรรมาภิบาล

ด้านงานบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดระบบบริหารองค์กรและให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานงานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการใช้บริการ การศึกษาทุกระดับมุ่งพัฒนาสถานศึกษา ให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผลของงานเป็นหลัก โดยเน้นถึงความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดงานด้านงานบริหารงานทั่วไปไว้ ดังนี้

1. กลุ่มงานธุรการและสารบรรณ
2. กลุ่มงานเลขานุการและกิจกรรมสถานศึกษา
3. กลุ่มงานการเงินและการบัญชี
4. กลุ่มงานพัสดุและการจัดจ้างบริการ
5. กลุ่มงานอาคารสถานที่ การพัฒนาพื้นที่และสิ่งแวดล้อม
6. กลุ่มงานรักษาความปลอดภัยและระบบสัญญาณ
7. กลุ่มงานประชาสัมพันธ์
8. กลุ่มงานบริการพิเศษ (ถ้ามี)
9. กลุ่มงานบริการอนามัยและโภชนาการ
10. กลุ่มงานระบบการตรวจสอบผลงาน และการเงิน
11. กลุ่มงานโครงการชุมชนสัมพันธ์

หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักในสถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหาร และการจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบาย ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

2. มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพประสิทธิผลในการบริหาร การจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3. มุ่งพัฒนาองค์กรทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

4. การบริหารงานทั่วไป เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 ความหมายของการเรียนการสอน

แต่เดิม “ การสอน ” (teaching) เป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ โดยที่ครูและศิษย์มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในกระบวนการเรียนรู้ ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ศิษย์เป็นผู้รับการถ่ายทอด ครูจึงเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน (teacher-centered approach) เนื่องจากปัจจัยและองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้เรียนที่มีจำนวนมากขึ้น ความแตกต่างระหว่างบุคคลก็ทำให้การสอนมีผลต่อผู้เรียนระดับต่าง ๆ ไม่เท่าเทียมกัน การจัดศึกษาจึงจำเป็นต้องขยายตัวมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าของวิทยาการซึ่งรวดเร็วอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้เวลาในการสอนปกติอาจไม่เพียงพอ พอที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะ หรือความรู้ความเข้าใจตามที่ต้องการ (ทิศนา แคมมณี. 2553 : 5) แนวคิดทางการสอนจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงไป โดยนักการศึกษาคนสำคัญ คือ จอห์น ดิวอี้ (Jonh Dewey) ได้แนะนำแนวคิดใหม่ให้การสอนเป็นการเน้นที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ

(learning by doing) ดังนั้นแนวคิดจึงได้เปลี่ยนมาเป็น “การเรียนการสอน ” (instruction) ซึ่งมีความหมายแตกต่างไปจากคำว่า “ การสอน ” ไปบ้าง กล่าวคือ การเรียนการสอนคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แทนการที่ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน ซึ่งเป็นลักษณะของการสอน การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ออกมาตามหลักวิชาที่มีขั้นตอนหรือกระบวนการสอนที่เป็นแบบแผนชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นการใช้ศาสตร์ในการสอนมากกว่าในเรื่องของการสอน นอกจากนี้การเรียนการสอนยังครอบคลุมปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบ ทั้งระหว่างบุคคลกับสื่อต่าง ๆ ส่วนการสอนเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และการมีการเรียนการสอนมักเกิดขึ้นในสถานการณ์ของการเรียนการสอน ในขณะที่การสอนเกิดขึ้นทุกหนแห่ง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (ทิตินา แซมมณี. 2545 : 4 อ้างถึงใน Buch. 1973)

ในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology) เข้ามามีบทบาทในการเรียนรู้อย่างมาก สื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้เข้ามามีบทบาทในการช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้สอนคนเดียวกันด้วยการสอนทางไกล (distant teaching) นอกจากนี้โปรแกรมสำเร็จรูป (programmed instruction) ซึ่งใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์หรือนิยมเรียกว่า “ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer – Assisted Instruction or CAI) ” ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นการเรียนการสอนในอนาคตจึงมีแนวโน้มเป็นการเรียนการสอนแบบไม่มีครู (instruction without teacher) ปัจจุบันทฤษฎีและผลงานวิจัย ได้ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางปัญญาของบุคคลในการพยายามทำความเข้าใจในประสบการณ์เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำ (action on) ไม่ใช่เพียงรับเข้ามา (taking in) การเรียนการสอนจึงต้องเปลี่ยนแนวคิดจากครูดำเนินการสอนไปเป็นผู้เรียนสร้างความรู้ (construction) ซึ่งมักเกิดและนักวิจัยได้ตั้งเป็น “ ทฤษฎีการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ (constructivism) ” ปัจจุบันแนวคิดนี้กำลังได้รับความนิยม ในการสร้างความรู้ (construction) นี้ถือว่าผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้เป็นของตนเองจากประสบการณ์ ซึ่งใกล้เคียงกับแนวทางการเรียนรู้อีกแนวทางหนึ่งคือ “ การเรียนรู้จากประสบการณ์ (experiential learning) ” ที่ผู้เรียนรู้ความรู้ใหม่จากการกระทำ (learning by doing) ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง (direct experience, hands – on experience) แนวคิดการใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์และการสร้างความรู้ดังกล่าวข้างต้นนั้น มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนที่เรียกว่า “ การเรียนรู้แบบนำตนเอง (self-directed learning) ” กระบวนการสร้างความรู้จากประสบการณ์ด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้ากระบวนการนั้นอยู่ในการเรียนรู้และเพิ่มบทบาทในการควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ก็ถือว่าเป็นหัวใจการเรียนรู้แบบนำตนเองดัง

ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ การจัดการศึกษาต้องพัฒนาคนให้ เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) ซึ่งลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือการเป็นคนที่สามารถ เรียนรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนามาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ในการที่ผู้เรียน จะเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ ถ่ายทอดความรู้ มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน และพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยและ ความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง (ทิตานา แชมมณี, 2545 : 7-10 อ้างถึงใน Buch, 1973)

2.2 หลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (student – centered instruction) ผู้สอนต้องจัดสถานการณ์ของการเรียนการสอน ที่ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น (active) เข้าร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และ สังคม ทั้งนี้มีแนวการสอนที่เชื่อว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้สูงสุดหากได้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่าง กระตือรือร้น ดังนั้นควรจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนคุ้นเคย ผู้สอนควรให้ความสำคัญ กับความสนใจ ความสามารถตลอดจนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ควรส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จัก เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ผลลัพธ์ที่ผู้เรียนสามารถนำตนเอง (self directed) มีอิสระทางความคิดและการแสดงออกและมีความคิดสร้างสรรค์ แนวการสอน เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของกลุ่ม constructivism ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิบัติ (active process) เกิดเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งการสอนด้วยวิธีการบอกเล่าเป็นกระบวนการเชิงรับ (passive process) ไม่ช่วยในการพัฒนาแนวความคิดของผู้เรียน ให้สร้างความรู้ใหม่ได้ด้วย ตนเอง

2.3 หลักการสำคัญในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักการดังต่อไปนี้

2.3.1 ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน

2.3.2 เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ควรให้โอกาส

ผู้เรียนได้เลือกเรียน โดยพิจารณาประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน

2.3.3 การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการ

สอน

2.3.4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน

2.3.5 ครูคือผู้อำนวยความสะดวก และเป็นแหล่งความรู้

2.3.6 ผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม คือ กลายเป็นผู้

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตน ให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม

2.3.7 การศึกษาคือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้หลากหลาย ๆ ด้าน พร้อมกันไป โดยมีหลักการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และให้เป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา
- 2) การเรียนรู้ต้องยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ มีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และการเรียนรู้ยังเกิดขึ้นจากแหล่งต่าง ๆ
- 3) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากความเข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความหมาย คือผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการสำคัญ จะทำให้ผู้เรียนจดจำได้ดี มีความหมายต่อผู้เรียนและเกิดความคงทนของความรู้
- 4) ควรเน้นกระบวนการ (process) ควบคู่ไปกับผลงาน (product) ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. กิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน

3.1 Active Learning เป็นกิจกรรมที่ผู้กระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิดค้นคว้าทดลองรายงาน ทำโครงการสัมมนา แก้ปัญหา ฯลฯ ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่เตรียมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อสิ่งเร้าเสริมแรง ให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

3.2 Construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญ หรือองค์การความรู้ใหม่ด้วยตนเอง เกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลองแลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนรักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้า เกิดทักษะในการแสวงหาความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ที่พึงประสงค์

3.3 Resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งบุคคลและเครื่องมือ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนผู้เรียนได้สัมผัส และเทคโนโลยีสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นมนุษย์ (เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ) ธรรมชาติและเทคโนโลยีตามหลักการที่ว่า “การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานการณ์

3.4 Thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น (ทีศนา แชมมณี และคณะ. 2543 : 55-59) การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอในลักษณะต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณในการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวิเคราะห์ที่จะเลือกรับและปฏิเสธข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนจนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน และมีเหตุผลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

3.5 Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจากประการที่หนึ่ง ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจสาระการเรียนรู้ ชวนให้สนใจใฝ่ค้นคว้าศึกษา ทำทนายให้แสดงความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ประการที่สอง ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนมีลักษณะเป็นกัลยามิตร มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

3.6 Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงานหรือค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถประยุกต์ความรู้ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

3.7 Individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นบุคคลผู้สอนยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ มากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างบุคคลของผู้เรียน ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

3.8 Good Habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตากรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ และลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างเป็นกระบวนการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่น และการเห็นคุณค่าของงาน เป็นต้น

4. กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

4.1 ความหมายของชุมชน

ประเวศ วสี (2536 : 25) ได้ศึกษาและให้ความหมายของชุมชน ดังนี้ ชุมชน หมายถึง การที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความเอื้ออาทรต่อกันมีการเรียนรู้กันในการปฏิบัติ ความเป็นชุมชนมีพลัง มีศักยภาพในการแก้ปัญหาทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการเมือง ชุมชนที่เข้มแข็งจะก่อให้เกิดการพัฒนาทุกด้าน

วิจิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2541 : 2) ได้ศึกษาและให้ความหมายของชุมชนดังนี้ ชุมชนเป็นกลุ่มของประชาชนที่มีความหมายทางการเมืองร่วมกันในทางวัฒนธรรม ชุมชนคือกลุ่มของประชาชนที่มีความเชื่อและพิธีกรรมเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน อาจจะมีมาจากความเป็นธรรมชาติพันธุ์หรือศาสนาเดียวกัน หรือร่วมถิ่นภูมิศาสตร์เดียวกัน และภูมิภาคหนึ่ง ๆ อาจจะมีวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน

พินิจดา วีระชาติ (2542 : 14) ได้ศึกษาความหมายของชุมชน ดังนี้ ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนประชาชนจำนวนหนึ่งหรือสถาบันทางสังคม เช่น ครอบครัวที่มีอาณาเขต มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีคล้ายกัน มีการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

4.2 จุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

นิรันดร์ ช่วยเจริญ (2543 : 25) ได้ศึกษาจุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจที่ดีต่อโรงเรียนอันจะทำให้โรงเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชนซึ่งจะเอื้ออำนวยให้โรงเรียนดำเนินงานด้านต่าง ๆ ไปได้ด้วยดี

เตือนใจ แก้วประเสริฐ (2555 : 19) ได้ศึกษาจุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ เพื่อต้องการให้ประชาชนได้ทราบดำเนินงาน ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดผลเจตคติที่ดีต่อโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของการศึกษา ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ในการศึกษา รวมถึงเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้โรงเรียนและชุมชนได้มีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันตามที่มุ่งหวังไว้

ลोक เกษสุวรรณ (2544 : 14) ได้ศึกษาจุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีทัศนคติและแนวทางที่ตรงกัน ในการพัฒนาการศึกษาของชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการวางแผนนโยบาย ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล ให้ตรงตามความต้องการของชุมชนและให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย

4.3 ความสำคัญและความจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

นิรันดร์ ช่วยเจริญ (2543 : 32) ได้ศึกษาความสำคัญและความจำเป็น ของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน อยู่ใกล้ชิด เพราะโรงเรียนเป็นศูนย์รวมทางวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ โรงเรียนเป็นศูนย์รวมวัฒนธรรมของการพัฒนาชุมชน โรงเรียนต้องให้ชุมชนมีความเข้าใจและมีความรู้สึกที่ดี ยอมรับว่าโรงเรียนต้องอาศัยการสนับสนุนในการดำเนินการจัดการศึกษาและบุคลากรในโรงเรียนและสมาชิกในสังคม ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อแสวงหาแนวทางร่วมกัน ในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า

พิทยา สุวรรณภูมิ (2544 : 18) ได้ศึกษาความสำคัญและความจำเป็น ของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มี

ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน โดยมีการกำหนดไว้เป็นมาตรฐานหรือนโยบาย ในหน่วยงาน มุ่งหมายให้เกิดความร่วมมือขึ้นระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อคุณภาพของนักเรียน

เตือนใจ แก้วประเสริฐ (2555 : 21) ได้ศึกษาความสำคัญและความจำเป็น ของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอยู่ใกล้ชิด เพราะโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่เป็นศูนย์รวมทางวิชาการต่าง ๆ ส่วนชุมชนให้การสนับสนุน ทั้งในด้านทุนทรัพย์ แรงกาย แรงใจ พร้อมทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา ดังนั้นจึงมีความสำคัญยิ่งในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4.4 การให้บริการแก่ชุมชน

อุไรวรรณ ห่วงสกุล (2539 : 40) ได้ศึกษาในการให้บริการแก่ชุมชนดังนี้ การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชนนั้น หมายถึง โรงเรียนจะให้บริการทางด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่ชุมชน หรือทางด้านอาคารสถานที่ ด้านสุขภาพอนามัย จะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเสริมทัศนคติของประชาชนในชุมชน ให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกที่ควร ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นอย่างมาก ที่จะต้องจัดบริการในด้านต่าง ๆ ที่ชุมชนต้องการเพราะจะเป็นภาพลักษณ์ที่ดี ที่ชุมชนให้ความเชื่อถือและเกิดความศรัทธาต่อโรงเรียน

เตือนใจ แก้วประเสริฐ (2555 : 34) ได้ศึกษาการให้บริการชุมชน ดังนี้ การให้บริการชุมชนของโรงเรียน หมายถึง การให้บริการอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ความรู้ คำแนะนำและแรงงานของบุคลากร โดยมีหลักว่าบริการให้ทั่วถึง รวมทั้งการให้บริการด้านข่าวสาร ข้อมูลวิชาการ ด้านอาชีพ การให้คำปรึกษาหรือการให้บริการทางด้านสวัสดิการ เพื่อแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่น ที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามกีฬา สหกรณ์ร้านค้า ธนาคารข้าว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้านตัดผม ตูยาประจำบ้าน น้ำสะอาด เป็นต้น

4.5 การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน

ถนอม คงผดุง (2541 : 38) ได้ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ดังนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อเป็นการร่วมมือสนับสนุน ในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น เช่น งานประเพณีต่าง ๆ การนันทนาการ การกีฬา เป็นต้น

อุไรวรรณ ห่วงสกุล (2539 : 53) ได้ศึกษาการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ดังนี้ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนนั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ชุมชนเข้าใจโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมที่ชุมชนเข้าร่วมปฏิบัติมาก ได้แก่

กิจกรรมที่เกี่ยวกับวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนา ทำให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และในความสามารถที่โรงเรียนยอมรับ ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน

4.6 การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

ถนอม คงผดุง (2541 : 20) ได้ศึกษาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชนควรเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ดังนี้

1. การจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบต่าง ๆ เช่น กลุ่มสนใจ
2. การจัดนิทรรศการ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ทราบผลงานวิชาการของนักเรียน
3. การจัดงานประจำปีของโรงเรียน
4. การฝึกอบรมประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลูกเสือชาวบ้าน
5. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม เช่น การจัดงานปีใหม่
6. กิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม แก่นักเรียน
7. ประชาชนเข้ามาเป็นวิทยากรของโรงเรียน

บัณฑิตย ศรีพุทธานุกร (2556) ได้กล่าวในงานพิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำ School Mapping ระดับจังหวัดปี 2554 เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนว่า กระทรวงศึกษาธิการกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2558 กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่โดยตรงที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญ ในการให้ความรู้ที่จำเป็นในการขับเคลื่อนและเตรียมการเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และทุกประเทศในชาติสมาชิกอาเซียนมีการเรียนรู้และเตรียมพร้อมสู่การเข้าเป็นประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ในขณะที่ประเทศไทยมีความตระหนักรู้ในเรื่องอาเซียนที่ด้อยกว่าประเทศอื่นซึ่งอยู่ในลำดับที่ 8 คิดเป็นร้อยละ 67 จากสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความพร้อม ให้กับคนไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีความร่วมมือกับกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ในการจัดอบรมครูและนักเรียนทั่วประเทศและลงนามในบันทึกความเข้าใจ ร่วมกับการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในการจัดอบรมและสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการต้องริบสร้างและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยให้มีความรู้ใน

3 ด้าน คือ

1. ทักษะทางภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านของอาเซียน ซึ่งครูต้องผลักดันให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก โดยต้องเรียนรู้เพื่อให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูต้องเป็นผู้นำถ่ายทอดให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างเครือข่ายร่วมกับสถานศึกษาของประเทศสมาชิก โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ระหว่างกัน

3. ทักษะวิชาชีพต้องเร่งพัฒนาความสามารถทางทักษะอาชีพ ให้แรงงานไทยมีฝีมือสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ โดยเฉพาะการเปิดเสรีตลาดแรงงานในปี 2558 จะมีการเคลื่อนย้ายของแรงงานใน 7 สาขาวิชาชีพ รวมถึงอาชีพการบริการ 32 สาขา ในด้านการให้บริการโรงแรมและการอาหาร

กระทรวงศึกษาธิการต้องเร่งสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพ มารองรับการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีให้ประเทศไทยสามารถช่วงชิงความเป็นผู้นำในอาเซียน และมีความพร้อมในการรองรับการหลั่งไหลของตลาดทุนจากประเทศเศรษฐกิจต่าง ๆ

“สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ในเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ต้องเร่งสร้างความรู้และทักษะให้นักเรียน โดยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนกล้าเรียนรู้กล้าแสดงออก โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่ต้องสร้างให้เด็กสื่อสารได้โดยไม่ต้องอายอีก ทั้งต้องใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ นำมาสร้างเครือข่ายในการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน นอกจากนั้นต้องสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น โดยปลูกฝังให้เรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำ มากกว่าผู้ตามและที่สำคัญต้องมีความเป็นพลเมืองดี เป็นคนมีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม” ให้ทันตามกำหนด กรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก (Tree Pillars of ASEAN Community) ซึ่งประกอบด้วย

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community-APSC)
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC)
3. ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 13) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการนำแนวคิดหรือหลักการในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ที่เอื้อต่อการเป็นพลเมืองอาเซียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติและค่านิยม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถดำเนินการได้หลายแนวทาง คือ

1. จัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาเซียนค่อนข้างเด่นชัด

2. จัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ โดยอาจใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นแกนบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หรือนำประเด็นเกี่ยวกับอาเซียนสอดแทรกในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
  3. อาจกำหนดสาระเกี่ยวกับอาเซียนเป็นรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
  4. จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  5. จัดเป็นกิจกรรมเสริมในสถานศึกษา
- ทั้งนี้ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ปัจจุบันของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ

บริบททั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์

1. สภาพทั่วไป

1.1 ลักษณะที่ตั้งและขนาด

จังหวัดมหาสารคามตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 15 องศา 25 ลิปดา และ 16 องศา 40 ลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ 102 องศา 50 ลิปดา และ 103 องศา 30 ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ 5,228,843 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,307,302 ไร่ ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ 470 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดบุรีรัมย์

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดมหาสารคาม เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด พื้นที่โดยทั่วไปมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130 - 230 เมตร ด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือเป็นที่ราบสูง ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย อำเภอเชียงยืน และอำเภอกันทรวิชัย ครอบคลุมพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่จังหวัดและค่อย ๆ ลาดเทมาทางทิศตะวันออกและทิศใต้ ที่แม่น้ำค้อหลายสายไหลผ่าน สภาพพื้นที่แบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ เช่นที่ราบลุ่มแม่น้ำชีในบริเวณ

อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอโกสุมพิสัย และทางตอนใต้ของจังหวัดแถบชายทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นแนวยาวไปทางตะวันออกถึงอำเภอมหาสารคาม

1.2.1 พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบสลับกับลูกคลื่นลอนลาด พบทางบริเวณตอนเหนือของอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย บริเวณนี้มีเนื้อที่ประมาณครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ของจังหวัด

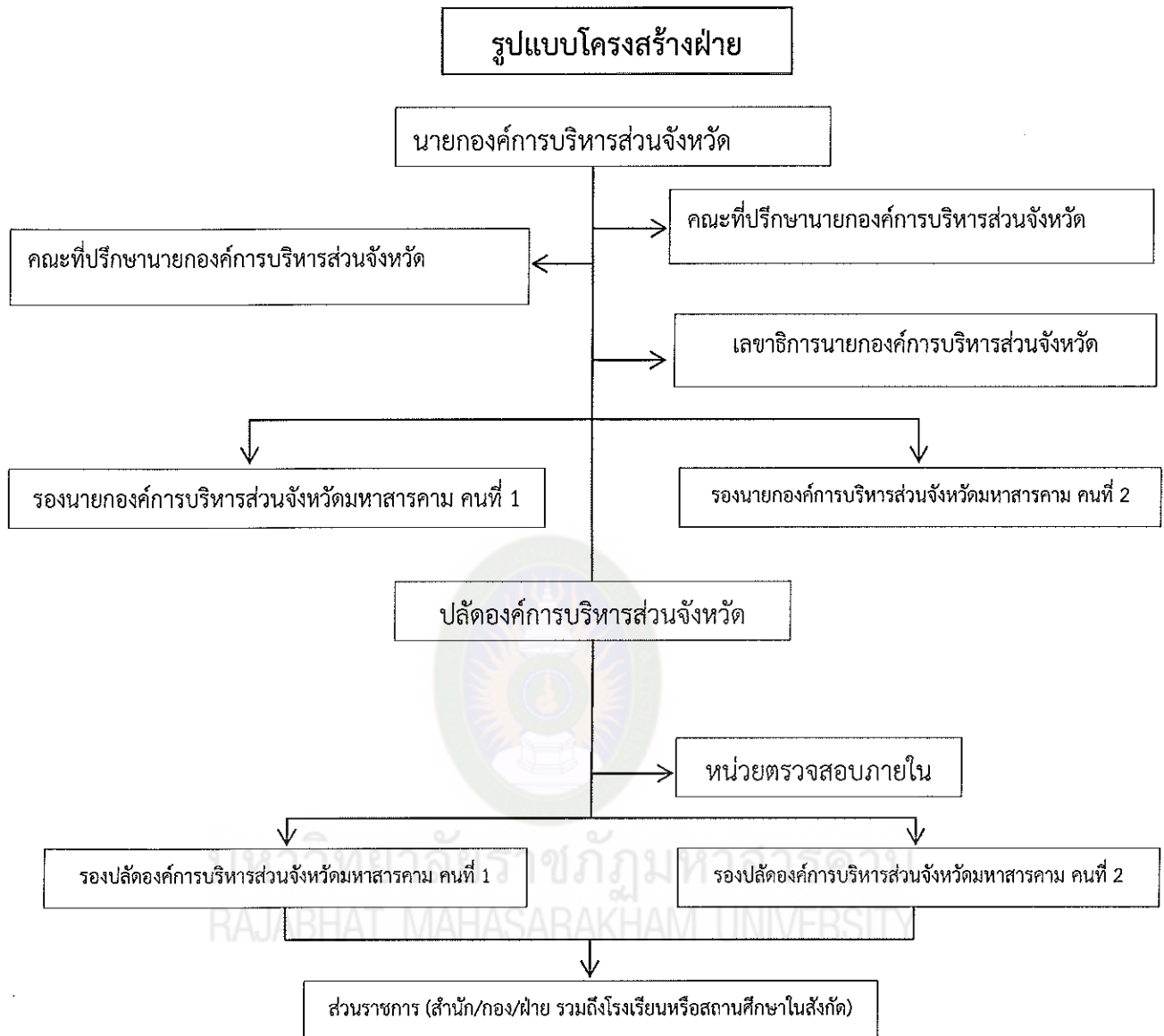
1.2.2 พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดสลับกับพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน พบทางตอนเหนือและตะวันตกของจังหวัด

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน (Tropical Monsoon Climate) ในช่วงมรสุมฤดูร้อน จะมีอากาศร้อนอบอ้าวในช่วงมรสุมฤดูร้อนจะได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งทำให้เกิดฝนตก สำหรับปริมาณน้ำฝนที่พื้นที่บริเวณจังหวัดได้รับนั้น ส่วนมากจะเกิดจากผลกระทบของพายุ หมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านประเทศเวียดนามและเข้าสู่ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 2 รูปแบบโครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามส่วนราชการในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีตั้งนี้อ้างอิงใน (แผนพัฒนาสามปี
พ.ศ. 2556 – 2558 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. 2555 : 22 - 41)

วิสัยทัศน์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ท้องถิ่นมหาสารคามการศึกษาก้าวหน้าไกลประชาชนเป็นสุข อยู่รอดปลอดภัยสังคม

เข้มแข็ง รู้เท่าทันพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

นโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

นโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามมี 6 ด้านด้วยกัน

1. นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพทางการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานโดยจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ เช่น อุทยานการเรียนรู้ (MK PARK) และเติมเต็มสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่โรงเรียน
2. นโยบายด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจตามแนวทางพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน ในการพัฒนาทักษะ ในการประกอบอาชีพเพื่อให้เข้มแข็งและมีรายได้เพิ่มขึ้น
3. นโยบายด้านสังคมสนับสนุนระบบบริการสาธารณสุข เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจกับประชาชน ในการดูแลสุขภาพคุณภาพในด้านต่าง ๆ
4. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวส่งเสริมสนับสนุนดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน บำรุงรักษาแม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำต่าง ๆ ไว้ใช้ในการอุปโภค บริโภค
5. นโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดี ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และตามนโยบายของรัฐบาลในการบริหารงานตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พัฒนาการบริหารจัดการที่ดีในองค์กร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
6. นโยบายด้านการบริการสาธารณสุขก่อสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ จัดสรรงบประมาณให้มีระบบบรรเทาสาธารณภัย เพื่อช่วยเหลือประชาชนตามความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับ โดยเป็นไปตามขอข่วยและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษา ซ่อมแซม ถนน สะพาน การสาธารณสุขอุปโภค ตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง กรม ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 1 จำนวนผู้บริหาร ข้าราชการครู และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ	โรงเรียน	เขตอำเภอ	ครู-บุคลากร				จำนวน นักเรียน
			ผู้บริหาร	รอง ผู้บริหาร	ข้าราชการ ครู	รวม	
1	จัวบาวิทยาคม	วาปีปทุม	1	1	17	19	393
2	ดอนเงินพิทยาคม	เขียงยืน	1	0	12	13	113
3	หนองเหล็กศึกษา	โกสุมพิสัย	1	1	22	24	506
4	ศรีสุขพิทยาคม	กันทรวิชัย	1	1	15	17	257
5	มะค่าพิทยาคม	กันทรวิชัย	1	1	22	24	285
6	เลิงแฝกประชาบำรุง	กุดรัง	1	1	17	19	212
7	หนองบัวปียนิมิต	โกสุมพิสัย	1	1	11	13	123
8	ท่าขอนยางพิทยาคม	กันทรวิชัย	1	2	51	54	816
9	นาสีนวนพิทยาสรรค์	กันทรวิชัย	1	0	13	14	139
10	ขามป้อมพิทยาคม	วาปีปทุม	1	1	14	16	360
11	เสื่อไก่อภิวทาสรรค์	วาปีปทุม	1	2	29	32	520
12	นาข่าพิทยาคม	วาปีปทุม	1	3	39	43	844
13	หนองโกวิทประชาเสื่อ พิทยาคม	บรบือ	1	0	11	13	142
14	หนองโพธิ์พิทยาคม	นาเชือก	1	1	22	24	410
15	หัวเรือพิทยาคม	วาปีปทุม	1	1	25	27	668
16	มัธยมดงยาง	นาตูน	1	1	15	17	270
17	เวียงสะอาดพิทยาคม	พยัคฆภูมิ พิสัย	1	1	28	30	496
18	เมืองเตาพิทยาคม	พยัคฆภูมิ พิสัย	1	1	27	29	610
19	แก้งวิทยานุกูล	เมือง	1	1	15	17	131
20	โคกก่อพิทยาคม	เมือง	1	1	30	32	408
รวม			20	21	435	476	7,703

ที่มา : (สรุปผลการรายงานข้อมูลสถานศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. 2556 : 6-7)

1. แนวนโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 – 2559

มีดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2549 : 2-16)

วิสัยทัศน์ กำหนดไว้ดังนี้

จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพคนในท้องถิ่น ให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

ภารกิจจัดการศึกษาท้องถิ่น กำหนดไว้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิตการเตรียมความพร้อมของเด็ก ทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ของตนเองด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบอาชีพและทักษะทางสังคมโดยให้ผู้เรียน มีความรู้คู่คุณธรรม และมีความสำนึกในความเป็นไทย
3. การจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพเป็นการจัดบริการและหรือส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
4. การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชนเป็นการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชนแก่เด็กและเยาวชนประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย
5. การดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานด้านกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ ศึกษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาท้องถิ่น กำหนดไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัย ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อม ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบตามหลักสูตรอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

3. เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีคุณภาพประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด และตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้าน ปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่น ดำเนินตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วม การสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษา ทุกระดับตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น

5. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้ออกกำลังกายและฝึกฝนกีฬา ร่วมกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของการกีฬานันทนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เด็ก เยาวชน ไปในแนวทางที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

6. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้างและพัฒนาอาชีพเพื่อคุณภาพชีวิตโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพให้มีงานทำไม่เป็นภาระแก่สังคม

7. เพื่อบำรุงการศาสนาและอนุรักษ์ บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย

แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545-2559
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดนโยบายไว้ 12 ด้าน คือ

1. นโยบายด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เร่งรัดจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีสิทธิและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าหมาย

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษา ในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2. เด็กในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้รับการศึกษา

3. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐาน

4. บุคคลที่ได้รับการศึกษาไม่ถึงระดับการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้น พื้นฐานต้องได้รับโอกาส เข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. มีระบบบริหารหรือการประสาน ให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับบริการ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีพิเศษ ตามศักยภาพที่จะเรียนได้

6. ส่งเสริมและสนับสนุนบุคคลที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาด้วย รูปแบบที่เหมาะสม

มาตรการ

1. จัดให้มีบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้ได้ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

2. จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการเทียบโอนผลการเรียนตามที่ กฎหมายกำหนด

3. เร่งรัดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองได้ส่งบุตรหรือบุคคลในความดูแลได้ เข้ารับการศึกษาภาคบังคับ และนอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของ ครอบครัว

4. ส่งเสริม สนับสนุน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาแก่บุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแล และสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามที่ความต้องการและความเหมาะสม

5. จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่ สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ด้อยโอกาส มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพิเศษ

6. จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

2. นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

จัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยได้เข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีสิทธิและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

เป้าหมาย

1. เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีสิทธิและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยมาตรการ

3. จัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้

4. ดำเนินการและหรือส่งเสริม สนับสนุน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาแก่บุตร บุคคลที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบให้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา จริยธรรม และสามารถจัดการศึกษาปฐมวัยได้ตามที่ต้องการและเหมาะสม

3. นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา

เป้าหมาย

1. มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานชาติ

2. ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และให้จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนทุกปี

3. สถานศึกษาเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก ภายใน 19 สิงหาคม 2548 และอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี นับแต่การประเมินครั้งสุดท้าย

มาตรการ

1. จัดทำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมาย คุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ

2. ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ภายในเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายนอกตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่กำหนด

3. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับ บุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. นโยบายด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา

จัดระบบบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการ การศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีเอกภาพในเชิงนโยบาย มีความ หลากหลายในการปฏิบัติ อีกทั้งมีความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษา ให้ คำนี้ถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชนหรือรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและ ประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

เป้าหมาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนการจัด การศึกษาจากรัฐและดำเนินการจัดการศึกษา

2. จัดการศึกษาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน กฎหมาย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการศึกษาเอกชน โดยรับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาในรูป คณะกรรมการ

4. สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษา

มาตรการ

1. มีการเตรียมความพร้อมในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาจากรัฐและ ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มาตรฐาน ตามศักยภาพ ความพร้อมและความ ต้องการของท้องถิ่น โดยได้รับการประสานและส่งเสริม สนับสนุน จากกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นด้วยตนเอง

2. ปรับปรุง แก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และเสนอแนะการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาท้องถิ่น และสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยไม่กระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน

3. ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4. ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษา

5. นโยบายด้านครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

วางแผนงานบุคคลเพื่อใช้ในการประสานข้อมูลและเป็นข้อมูลในการนำเสนอพิจารณาสรรหาบุคลากร พร้อมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ค่าตอบแทนเพียงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง

เป้าหมาย

1. มีการวางแผนงานบุคคลทางการศึกษาตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกฎหมาย

3. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการ

1. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษา

2. ให้สถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนบุคคลทางการศึกษา ตามความต้องการและตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. จัดสรรทรัพยากรในการส่งเสริมพัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและหรือมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์ และหรือผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ

4. จัดทำเกณฑ์และดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5. จัดตั้งชมรมหรือองค์กรวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ

6. ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ความรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการ

6. นโยบายด้านหลักสูตร

ให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียด สาระหลักสูตรแกนกลางและสาระหลักสูตรท้องถิ่น ที่เน้นความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ การศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของสังคมและชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

เป้าหมาย

1. การจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ จะต้องมีความหลากหลายและถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

2. สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของรัฐโดยคำนึงถึงสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมของแต่ละท้องถิ่น

มาตรการ

1. ให้สถานศึกษากำหนดรายละเอียดสาระของหลักสูตรแกนกลาง และสาระของหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความต่อเนื่อง หลากหลาย ซึ่งจะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

2. สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์ทำงาน

3. สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดสาระของหลักสูตรแกนกลางที่มุ่งพัฒนาคน ให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีรายละเอียดสาระการเรียนรู้ ในเรื่องต่อไปนี้

4. ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

6. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

7. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทย อย่างถูกต้อง

8. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

9. สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา และความต้องการในชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงสาระความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ ของตนเองกับสังคม ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และการปกครอง ท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย

10. จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล

11. สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ติดตามประเมินผลการนำหลักสูตรไป ใช้อย่างต่อเนื่อง และร่วมปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามที่กำหนด

12. พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ สังคม และวิทยาการในบริบทของสังคมไทย

7. นโยบายด้านกระบวนการเรียนรู้

จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในความเป็นไทยและสามารถ เรียนรู้พัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา ตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพให้เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และส่งเสริมให้ผู้สอน สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

เป้าหมาย

1. การจัดการศึกษาเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละรูปแบบและระดับการศึกษา
2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาตามความสนใจ ความถนัด โดยเรียนรู้จากการผสมผสานสาระความรู้ เรียนรู้พร้อมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ทุกสถานที่จากประสบการณ์จริง โดยสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และประยุกต์ความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข
3. ผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

มาตรการ

1. สถานศึกษาจัดการศึกษาแบบบูรณาการ โดยให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรมและกระบวนการ การเรียนรู้ให้เหมาะสมตามระดับการศึกษา
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
5. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
7. ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา
8. ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย
9. ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนา

ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

10. ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

11. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

8. นโยบายด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งด้านงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สินในประเทศจากรัฐ บุคคล องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษาและจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมาย

1. จัดระบบและหรือวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากเงินงบประมาณ ทรัพย์สินและทรัพยากรที่ได้รับการสนับสนุนในประเทศจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กร สถาบัน รวมทั้งจากต่างประเทศ และภาษีเพื่อการศึกษาในอัตราส่วนที่เหมาะสมของงบประมาณทั้งหมดในปีงบประมาณนั้น

2. ส่งเสริม สนับสนุน รณรงค์ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มาตรการ

1. จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม

2. สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษาตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

3. สนับสนุนเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น
4. สนับสนุนเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน การศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐให้เท่าเทียมกัน
5. จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น
6. จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น
7. จัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
8. ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษ แนวทางจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก
9. ให้ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด
10. สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้สถานศึกษาสามารถและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น
11. ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
9. นโยบายด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียนเอกสารทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุน การผลิตและมีแรงจูงใจในการผลิต รวมถึงการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจน การสื่อสารทุกรูปแบบ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น

เป้าหมาย

1. พัฒนาครู อาจารย์ คณาจารย์ และบุคคลทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการผลิต พัฒนา และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเหมาะสม คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. มีคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมตามความจำเป็น

4. มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรการ

1. พัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. พัฒนาขีดความสามารถผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอ ที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

4. จัดให้มีคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

5. จัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทานและผลกำไร ที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อการพัฒนาคนและสังคม

6. จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานดูแลให้บริการทางเทคโนโลยี เสนอนโยบายแผนส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและการ

ประยุกต์ใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

10. นโยบายด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเด็กเยาวชน

ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็กเยาวชน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบบริการแก่เด็ก เยาวชน ประชาชนอย่างหลากหลายเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

1. มีสถานที่เล่นกีฬา ออกกำลังกาย และนันทนาการอย่างเหมาะสม
2. ให้ประชาชนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย การกีฬา นันทนาการและการแสวงหาความรู้
3. สร้างทักษะพื้นฐานด้านกีฬาเพื่อนำไปสู่การแข่งขันกีฬา กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่ออาชีพ กีฬาเพื่อการอาชีพ ตามความพร้อมและความเหมาะสม
4. มีการจัดตั้งและดำเนินการด้านแหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ
5. ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ระเบียบวินัยความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม

มาตรการ

1. จัดตั้งและสนับสนุนให้มีศูนย์เยาวชน ลานกีฬา สนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย สวนสุขภาพและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกีฬาเพื่อมวลชน กีฬาพื้นเมืองอย่างแพร่หลาย
3. จัดกิจกรรมกีฬาสำหรับบุคคลกลุ่มพิเศษอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
4. ฝึกกีฬาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ฝึกสอนที่มีความชำนาญในด้านการกีฬาแต่ละประเภทตามศักยภาพและความพร้อมของท้องถิ่น
5. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งชมรม สมาคม สโมสร องค์กรเกี่ยวกับการกีฬาและนันทนาการ
6. ส่งเสริมหรือจัดให้มีการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ
7. รณรงค์และเผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้เด็กเยาวชนด้านการออกกำลังกาย การกีฬา นันทนาการ กิจกรรมค่ายอย่างต่อเนื่องทั่วถึง
8. ดำเนินการจัดตั้ง ตลอดทั้งให้การสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ เป็นต้น

9. จัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ระเบียบวินัย ความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม เช่น ค่ายเยาวชน นิทรรศการ ฯลฯ

11. นโยบายด้านการส่งเสริมอาชีพ

สนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ ให้มีการประกอบอาชีพอิสระที่ถูกต้องตามกฎหมาย จัดให้มีการรวมกลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนการระดมทุนและการจัดการนำวิทยาการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการประกอบอาชีพ การจัดการด้านการตลาดให้ได้มาตรฐานและความเหมาะสมตามสภาพท้องถิ่น

เป้าหมาย

1. มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ประชาชนได้รับการพัฒนาความสามารถในการประกอบอาชีพ
3. มีการระดมทุนและรวมกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพอิสระในลักษณะเดียวกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
4. มีการพัฒนามาตรฐานของสินค้า บริการ และบรรจุภัณฑ์ให้สามารถออกสู่ตลาดสากล
5. ให้มีระบบการจัดการ และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด

มาตรการ

1. สํารวจข้อมูลพื้นฐานอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
2. สํารวจและจัดลำดับความต้องการในการพัฒนาอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น
3. จัดให้มีการให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการประกอบอาชีพ การจัดการและการตลาดให้แก่เด็ก เยาวชน ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งในระบบโรงเรียน นอกกระบบโรงเรียน ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ตามสื่อประเภทต่าง ๆ
4. จัดทัศนศึกษาและส่งบุคลากรรับความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาและเผยแพร่

12. นโยบายด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น บำรุงรักษา ส่งเสริม และอนุรักษ์ สถาบันศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้ และสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน สืบทอดวัฒนธรรมความภาคภูมิใจ ในเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

จากการศึกษานโยบายความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพสูงทั้ง ด้านปัจจัยสนับสนุน ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้มีการจัดเตรียมความพร้อม ในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการดำเนินงาน การเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จึงได้มีการดำเนินงานรวมถึงการร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถดำเนินการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามจึงได้ จัดสรรงบประมาณโครงการดังนี้

1. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ต มีงบประมาณตั้งไว้ 336,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้
1) ระบบ Asymmetric Digital Subscriber Line : ADSL โรงเรียนละ 9,600 บาทต่อปี 2) ระบบ Wireless Fidelity : WiFiโรงเรียนละ 7,200 บาทต่อปี ทั้งนี้จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรร งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้ายการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.2

2. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน งบประมาณที่ตั้งไว้ 2,000,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน ๆ ละ 100,000 บาท ทั้งนี้จะเบิกจ่าย ต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้ายการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.6

3. งบประมาณโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง งบประมาณตั้งไว้ 100,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นเงินค่าใช้จ่ายโครงการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางไปราชการ ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามระเบียบของทางราชการ

4. งบประมาณโครงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ขององค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม งบประมาณตั้งไว้ 50,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และการจัดทำแผนการ ดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

5. งบประมาณโครงการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการความรู้ประชาชนเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) งบประมาณที่ตั้งไว้ 500,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เช่น การจัดฝึกอบรม การจัดทำวารสาร การจัดทำวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการเอง หรือ ร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นดำเนินการ

6. งบประมาณโครงการส่งเสริมสนับสนุนความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ งบประมาณที่ตั้งไว้ 500,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เช่น ค่าจัดฝึกอบรม การจัดทำวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการเก็บตัวฝึกซ้อม เข้าร่วมการแข่งขัน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำเนินการเอง หรือ ร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นดำเนินการ

7. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และโครงการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับอาเซียน งบประมาณที่ตั้งไว้ เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน ๆ ละ 20,000 บาท จำนวนเงิน 400,000 บาท และค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับอาเซียน เช่น การจัดฝึกอบรม จัดทำวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จำนวนเงิน 100,000 บาท ทั้งนี้จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้ายการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556
ข้อ 5.1

8. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการพัฒนาข้าราชการครู ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม งบประมาณที่ตั้งไว้ 1,500,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาข้าราชการครู ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ครูคน ละ 3,000 บาท ทั้งนี้จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้ายการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.3

9. งบประมาณโครงการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาต่างประเทศ งบประมาณที่ตั้งไว้ 1,000,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาต่างประเทศ เฉลิมพระเกียรติฯ ของโรงเรียนในสังกัด และบุคลากรสังกัดองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดมหาสารคาม เช่น การจัดฝึกอบรม จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ค่าจ้างครูชาวต่างชาติ และ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำเนินการเอง หรือร่วมกับส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ดำเนินการ

10. งบประมาณโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัด อปท. กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ที่ 12 งบประมาณที่ตั้งไว้ 50,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตาม โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัด อปท. กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 เช่น ค่าจัดอบรม การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำเนินการเอง หรือร่วมกับส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ดำเนินการ

11. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน งบประมาณที่ตั้งไว้ 1,000,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน ๆ ละ 50,000 บาท ทั้งนี้ จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้านการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.7

12. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการนำร่องการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาตลอดชีพ สู่ความเป็นเลิศ งบประมาณที่ตั้งไว้ 1,000,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการนำร่องการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาตลอดชีพสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของเด็ก ทั้งนี้ จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้านการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.21

13. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับ ประเทศอาเซียน (การแลกเปลี่ยนนักเรียน) งบประมาณที่ตั้งไว้ 500,000 บาท เพื่อจ่ายเป็น ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศอาเซียน (การแลกเปลี่ยนนักเรียน) ทั้งนี้จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้านการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.22

14. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมกิจกรรมรักการอ่านในสถานศึกษา อปท. งบประมาณที่ตั้งไว้ เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมกิจกรรมรักการอ่านในสถานศึกษา อปท. โรงเรียนในสังกัด อปท. ระดับกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้านการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตาม

หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.24

15. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการจัดค่ายพัฒนาเด็กและเยาวชน ชัดเจนในค่ายต่างประเทศ งบประมาณตั้งไว้ 100,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการจัดค่ายพัฒนาเด็กและเยาวชน เช่น ค่าจัดอบรม การจัดวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการเอง หรือร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นดำเนินการ

16. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน งบประมาณที่ตั้งไว้ 1,600,000 บาท เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โรงเรียนละ 80,000 บาท ทั้งนี้จะเบิกจ่ายต่อเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป ด้านการศึกษาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่ ที่ มท 0893.3/ว 1506 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ข้อ 5.15

17. งบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการติดตามผลศูนย์การเรียนรู้ งบประมาณตั้งไว้ 100,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการติดตามผลศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เช่น ค่าจัดอบรม การจัดวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการเอง หรือร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นดำเนินการ

18. งบประมาณโครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้านวิชาการ งบประมาณที่ตั้งไว้ 100,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เช่น ค่าจัดอบรม การจัดวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการเอง หรือร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นดำเนินการ

19. งบประมาณโครงการพัฒนาสมรรถนะและความสำคัญของการเรียนรู้ตามเป้าหมายหลักสูตร งบประมาณ 100,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาสมรรถนะและความสำคัญของการเรียนรู้ตามเป้าหมายหลักสูตร ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เช่น ค่าจัดอบรม การจัดวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการเอง หรือร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นดำเนินการ

20. งบประมาณโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเรียนรู้ตามเป้าหมายหลักสูตร งบประมาณที่ตั้งไว้ 100,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเรียนรู้ตามเป้าหมายหลักสูตร ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เช่น ค่าจัดอบรม การจัดวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการเอง หรือร่วมกับส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นดำเนินการ

2. แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้กรอบแนวนโยบายจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม มีเขตพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด ในด้านการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรมมีความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่นภายใต้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2553-2557 ม.ป.ป. : 3-6) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีทั้งหมด 5 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษามีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ 1) การส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและมุ่งสู่อาเซียน 2) การพัฒนาโรงเรียนในสังกัดเป็นโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานตัวอย่างตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น 3) การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาในทุกด้าน 4) การจัดให้มีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้นวัตกรรมการศึกษา เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา 5) การสร้างโอกาสและสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับหน่วยงานต่าง ๆ ทุกระดับ 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยและการนิเทศติดตาม 7) การส่งเสริมและพัฒนาระบบการพัสดุและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปโภคการในสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการศึกษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ 1) การส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การอนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) การบูรณาการร่วมกับส่วนราชการอื่นหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี 4) การส่งเสริมการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ 1) การสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ศูนย์คอมพิวเตอร์ชุมชน 2) การส่งเสริมการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีและการสื่อสาร 3) การส่งเสริมพัฒนาการนาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา 4) การสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ 5) การเพิ่มศักยภาพครูนักเรียนบุคลากรทางการศึกษาและ ประชาชนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมพัฒนากีฬาสันทนาการมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ 1) การส่งเสริมสนับสนุนการกีฬานักเรียนการจัดการแข่งขันกีฬากีฬาด้านยาเสพติด กีฬาเพื่อ สุขภาพ กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ 2) การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากีฬา 3) การส่งเสริมกีฬาทุกประเภทตลอดจนจัดให้มีและปรับปรุงสถานที่ลานกีฬา สนามกีฬา อุปกรณ์ กีฬาส่งเสริมการออกกำลังกายและนันทนาการชุมชน 4) การส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ 1) สนับสนุนทรัพยากรด้านการบริหารในทุกด้าน 2) ปรับปรุงพัฒนาระบบบริหารจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล 3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการทาง การศึกษา 4) สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) สร้างนวัตกรรมทางการ บริหารการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 มี 3 ประเภท คือ

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดย สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

2. แผนพัฒนาสามปี หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการ กำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความ ต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็น ประจำทุกปี

3. แผนการดำเนินงาน หมายความว่า แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรม ที่ดำเนินการจริง ทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. เพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นภายในจังหวัด
2. เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในภาพรวมและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่อย่างแท้จริง
3. เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น “แผนพัฒนาสามปี”
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนา บุคลากร พัฒนาคุณภาพ สาธารณูปโภค และการบริหารการจัดการที่ดี
5. เพื่อประสานการพัฒนาให้สอดคล้องทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาและห้วงระยะเวลาให้ครอบคลุมแผนพัฒนาสามปี ซึ่งมีแนวทางดำเนินการดังนี้

1. เตรียมการจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.1 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ดังนั้น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแล้ว (ใช้กรอบยุทธศาสตร์ฯ เดียวกันกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี) จะต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้เหมาะสม เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปีแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

1.2 การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนา รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อาจจัดในคราวเดียวกันกับการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยแจ้งวัตถุประสงค์และนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาของแต่ละประเภทได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

1.3 ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยพิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ว่าควรจะต้องปรับปรุง แก้ไขหรือคงไว้ในประเด็นใด เพื่อจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์พัฒนาฉบับใหม่

1.4 สำหรับข้อมูลในการจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พิจารณาจากปัญหาความต้องการของประชาชน นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ข้อมูลจปฐ. กชช 2 ค ผังเมืองหรือผังตำบล เมืองน่าอยู่ วัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นต้น

1.5 ใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดย

1.5.1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ความต้องการ การวิเคราะห์ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (SWOT Analysis) ตลอดจนการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนา

1.5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนให้เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ โดยพิจารณานำปัญหา/ความต้องการของชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

2. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนารูปแบบเค้าโครงแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๓๓๓๓.๒/ว ๗๑๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๙

3. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

4. เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้ว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. เป็นเครื่องมือในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นภายในจังหวัด
2. จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน ในภาพรวมและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่อย่างแท้จริง
3. เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น “แผนพัฒนาสามปี”
4. เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนา บุคลากร พัฒนาคุณภาพ สาธารณูปโภค และการบริหารการจัดการที่ดี

5. ประสานการพัฒนาให้สอดคล้องทั้งในระดับส่วนกลางส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาบริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพสูง ทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนา มุ่งเน้นเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีโครงสร้างองค์กรประกอบด้วยหน่วยงานที่สำคัญ คือ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นส่วนราชการสำคัญที่จะขับเคลื่อนแนวนโยบายสำคัญต่าง ๆ ทางด้านการศึกษา พัฒนาระบบการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ให้ให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาสามารถพัฒนาและเตรียมบุคลากรด้านการศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณภาพมีทักษะและศักยภาพ ตามมาตรฐานสากลและมีความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้ ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมกับสภาวะการณ์ของท้องถิ่นในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดผลที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายนโยบายที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้กำหนด และนำเสนอไว้ต่อประชาชน ก่อนกระบวนการเลือกตั้ง แต่อย่างไรก็ตามในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจะไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างยั่งยืน หากขาดการบูรณาการกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่จังหวัดในภาพรวม ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาที่ตอบสนองต่อปัญหา หรือศักยภาพในบางประเด็นที่จะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับ

ดังนั้นในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการประสานยุทธศาสตร์การพัฒนาในทุกระดับ เพื่อให้การดำเนินงานประสานสอดคล้องและสนับสนุนกัน เพื่อแปลงนโยบายนำไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่มีความเชื่อมโยงกันของการพัฒนาในจังหวัด และยุทธศาสตร์จังหวัดในรายละเอียดต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ (2554 : 95-101) ได้วิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนคาทอลิก ในประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า 1. โรงเรียนในเครือคาทอลิกในประเทศไทยมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละเฉลี่ย 69.24 2. การพิจารณาความพร้อมของโรงเรียนตามมาตรฐาน

และยุทธศาสตร์ในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า โรงเรียนมีความพร้อมมาตรฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ร้อยละเฉลี่ย 73.31 และเมื่อพิจารณาความพร้อมตามมาตรฐาน 4 มาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 มาตรฐาน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 มาตรฐาน เรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ 1. มาตรฐานที่ 4 ด้านอัตลักษณ์การศึกษา คาทอลิก ร้อยละ 82.63 2. มาตรฐานที่ 3 ด้านคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ร้อยละ 74.36 3. มาตรฐานที่ 2 ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ร้อยละ 69.86 มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ร้อยละ 66.40 2.2 โรงเรียนมีความพร้อมตามยุทธศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 65.16 และเมื่อพิจารณาความพร้อมตามยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ยุทธศาสตร์และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ยุทธศาสตร์ เรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1. ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาและเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 73.97 2. ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียน ร้อยละ 67.15 3. ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ร้อยละ 63.15 4. ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย ร้อยละ 56.37

เอกราช อะมะวัลย์ (2554 : 134) ได้ศึกษาการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน โดยศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อการเข้าเป็นประชาคมอาเซียน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านความเข้าใจ เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (2) ปัจจัยศักยภาพบุคลากร ที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะที่เหมาะสม มีความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม ได้รับการเพิ่มโอกาสในการหางานทำ รวมทั้งมีการพิจารณาแผนผลิตภัณฑ์กำลังคน (3) ปัจจัยคุณภาพมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียนให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกัน ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และ (4) ปัจจัยการเปิดเสรีการศึกษา ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านกานเคลื่อนย้ายแรงงานและยังได้ให้ข้อเสนอแนะเป็นแนวทาง การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคม

อาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาความร่วมมือ

เป็รื่อง กิจรัตน์ภร (2554 : 130) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 โดยพบว่ายังขาดอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาของอาเซียน รวมถึงบุคลากรในมหาวิทยาลัย และนักศึกษามีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศน้อย

ราตรี สิงาม (2555 : 98) ได้ศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 35 โรงเรียน โดยได้เสนอแนะให้ผู้บริหารควรริเริ่มพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่สมบูรณ์พร้อมทุกด้านเพื่อนำพองค์กรและบุคลากรไปสู่เป้าหมาย ด้านครูนั้นครูควรตระหนัก เห็นความสำคัญ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมถ่ายทอดความรู้ให้หลากหลายและน่าสนใจ ตลอดจนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

สรศักดิ์ บัวแย้ม (2556 : 122) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขต ระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยเสนอแนะด้านงานบุคคล โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมครูให้มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับอาเซียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูต่างชาติกับครูไทย โดยการศึกษาดูงานในต่างประเทศและมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาครูให้มีทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน

จันทร์พา ทัดภูธร (2555 : 26) ได้ศึกษาการเตรียมตัวและความพร้อมทางด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อรองรับการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 กรอบแนวคิด การเตรียมตัว (Preparation) ความพร้อม (Readiness) ของประเทศสมาชิกอาเซียนด้านการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนในด้านเนื้อหา (Content) ที่สอนในแต่ละประเทศสมาชิกที่มีความแตกต่างกัน ประเด็นเร่งด่วนของไทย คือ การเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ

เฉลียว เกื่อนภกา (2555 : 106) ได้ศึกษาเรื่องการทำเนิงานงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้าน คุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัยสนับสนุน ตามลำดับ

สุรพงษ์ ศรีเศรษฐา (2555 : 138) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านมีวินัยและด้านใฝ่เรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติที่น้อยและปานกลางตามลำดับ สมควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จึงจัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำนวน 2 โครงการ 9 กิจกรรม ได้แก่ โครงการพัฒนาวินัยนักเรียนและโครงการรักการอ่าน ผลการดำเนินงานตามโครงการพบว่า บรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกโครงการ โดยในภาพรวมนักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีปัญหาน้อยลง ยกเว้นบางพฤติกรรม เช่น ไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ไม่มีกระเป่าและอุปกรณ์การเรียน ส่งการบ้านช้า เป็นต้น ซึ่งกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะได้เสนอโรงเรียนดำเนินการพัฒนาซ้ำอีกในปีการศึกษาต่อไป

อุรสา พรหมทา และจำเนียร พลหาญ (2555 : 80) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กเพื่อก้าวสู่อาเซียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กเพื่อก้าวสู่อาเซียน ประกอบด้วย 1) กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการครูมีความรู้ ความเข้าใจมากกว่าก่อนการอบรม และสามารถสร้างสื่อสำหรับการสอนภาษาอังกฤษได้ 2) กิจกรรมการจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมากที่สุด พิจารณารายข้อพบว่า ห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบเหมาะสมแก่การเรียนรู้ มีระดับความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) กิจกรรมการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน พบว่าโรงเรียน ได้มีการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การมีป้ายนิเทศบทสนทนาภาษาอังกฤษตามสถานการณ์ในที่ต่าง ๆ รอบบริเวณโรงเรียน 4) กิจกรรมอาเซียน ผลการประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมอาเซียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีระดับความพึงพอใจโดยรวมในระดับมากที่สุด พิจารณารายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ในระดับมากที่สุด จากการสะท้อนผลพบว่า โรงเรียนควรมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมาก และเพียงพอต่อการสนับสนุนอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการเปิดเสรีอาเซียน ครูควรได้รับการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และนักเรียนควรได้รับการส่งเสริมให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบของการเปิด AEC ในปี 2558 กับการประกอบอาชีพของนักเรียนต่อไปในอนาคต

วีรากร อุตระเลิศ (2555 : 98-100) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนกรณีศึกษา : พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแยงอำเภอนครไทยจังหวัดพิษณุโลกโดยสุ่มเก็บข้อมูลจากประชาชนจำนวน 400 คนบุคลากรของเทศบาลจำนวน 87 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย ผลการศึกษาวิจัยพบว่าประชาชนมีความรู้ความและความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับที่ต่ำ ประชาชนร้อยละ 60 ไม่

ทราบข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนด้านการเตรียมความพร้อมของท้องถิ่นเกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านต่าง ๆ คือ ด้านสังคม วัฒนธรรม ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สมาชิกสภาข้าราชการพนักงานเทศบาลตำบลบ้านแยงเกี่ยวกับบทบาทด้านสังคมและวัฒนธรรม เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาประชาชนเพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสารและการทำงานคือ ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย รองลงมาการเตรียมความพร้อมด้านภาษาที่ใช้สื่อสารและการทำงานคือภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับน้อย และลำดับสุดท้ายการเตรียมความพร้อมด้านภาษาที่ใช้สื่อสารและทำงานเป็นภาษาอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานของประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสาธารณสุขเกี่ยวกับบทบาทด้านสาธารณสุขการควบคุมและการป้องกันโรคระบาดไม่ให้เกิดขึ้นในพื้นที่อยู่ในระดับน้อย

จุฑารัตน์ วงศ์อนันต์ (2556 : 132-133) ได้ศึกษาความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการ ด้านจัดการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Griffin (2002 : 2642 A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโมเดลการจัดโครงสร้างโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดโครงสร้างทางการบริหาร ซ่อนอยู่ในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ว่าโรงเรียนขนาดเล็กนี้จะดำเนินการได้ดีถ้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน 8 ขั้น คือ 1. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 2. ให้โรงเรียนได้มีโอกาสในการสรรหาครูด้วยตนเอง 3. เน้นหลักสูตรเกี่ยวกับการเตรียมตัวครูและเตรียมการเรียนการสอน 4. เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาที่หลากหลาย 5. จัดตารางการเรียนการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาที่หลากหลาย 6. ครูจัดการเรียนการสอนโดยการคำนึงถึงเป้าหมายของโรงเรียน 7. ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียน และ 8. การวัดและประเมินผลดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเน้นที่ผลลัพธ์ที่เกิดกับตัวนักเรียน

Brock, Colin, Ed. Symaco, Lorraine Pe, Ed. (2011) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการศึกษาในประเทศกลุ่มอาเซียน ครอบคลุมและอภิปรายถึงระบบและผลปรากฏตีพิมพ์ของ 10

ประเทศในอาเซียนของประเทศที่เชี่ยวชาญการศึกษา ให้มุมมองของแต่ละระบบการศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญที่มีความแตกต่างในภูมิภาคนี้ในด้านการศึกษาและการพัฒนาการศึกษา ระดับสูงนโยบายด้านภาษาการประกันคุณภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นต้น

Deterring David (2010 : 364-377) ได้ศึกษามาตรฐานการออกเสียงภาษาอังกฤษ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลักษณะเด่นการออกเสียงบางอย่างไม่ได้พบเฉพาะกลุ่มคนแต่การใช้มีหลายรูปแบบร่วมกันในสิงคโปร์ ในอาเซียน ประเทศจีน และบางกรณีพวกเขาอาจนำคำที่เป็นคู่ มาแยกทำให้ไม่แตกต่างจากผู้พูดจำนวนมากในอังกฤษ ในขณะที่การที่ออกเสียงไม่ได้เกี่ยวข้องกับ ความเข้าใจและในบางกรณีทำให้ดีขึ้น ตามจริงพวกเขาสามารถแสดงส่วนของมาตรฐาน ภาษาอังกฤษปรากฏในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตามมีความเป็นไปได้ว่าไม่ได้เห็นด้วยกับ เรื่องสำคัญที่ชัดเจนอื่น ๆ ดังตัวอย่างที่ถูกโต้แย้งการลดลงของเสียงสระ และใช้วิธีการออกเสียง พื้นฐานที่ละพยางค์ให้สอดคล้องเป็นจังหวะ ดังนั้นควรกระตุ้นปลูกเร้า การใช้มาตรฐาน ภาษาอังกฤษในภูมิภาคนี้มากกว่าการโต้แย้งพิจารณาไปยังกว่านั้น การสนับสนุนมากกว่าการ ละเลยละทิ้งการออกเสียงแบบอังกฤษและแบบอังกฤษในอเมริกา

Wilang, Jeffrey DawalaTeo, Adisa (2012 : 43-58) ได้ศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษากลางของกลุ่มประเทศอาเซียน ปี 2015 ครอบคลุมมากขึ้นใน ปี 2015 ที่จะรวมเข้า ด้วยกันเมื่อพิจารณาจากระหว่างชาติต่าง ๆ ในอาเซียน ประกอบด้วย บรูไน พม่า กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซียลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทยและเวียดนาม ก่อนที่จะมีการพิจารณาทบทวน ให้ครอบคลุมกลุ่มชาติต่างในอาเซียน การศึกษาเผยแพร่การพิจารณาที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุม ด้วยภาษาอังกฤษโลก ทั้งผู้พูดและผู้ฟังที่เผยแพร่ผ่านทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การเรียนนอกห้องเรียน สื่อสารมวลชน การท่องเที่ยวและการอยู่ต่างประเทศ วิธีที่ใช้ในการศึกษา ในการทดสอบโดยใช้แบบสอบถาม ใช้ขอข่างานในการศึกษาค้นคว้าและการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกและความสัมพันธ์กับตัวแปรที่ครอบคลุมระดับ ผลประโยชน์อาเซียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ต้องประกอบไปด้วย การบริหารจัดการ ได้แก่ เป้าหมาย ประกอบด้วย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนปฏิบัติงานประจำปี ระบบงานและภาระงานต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศภายในและการ ประเมินผล โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดผลประเมินผล มีกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน ได้แก่กิจกรรมร่วมกับ ผู้ปกครอง ประกอบด้วย โครงการประสานสัมพันธ์ครูและผู้ปกครอง กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง

ชั้นเรียน กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์จะส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากครูผู้สอนหรือการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ สื่อการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ และทำให้เกิดความรู้จักชะกระบวนการและเจตคติที่ดีตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ และนำมาซึ่งการมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY